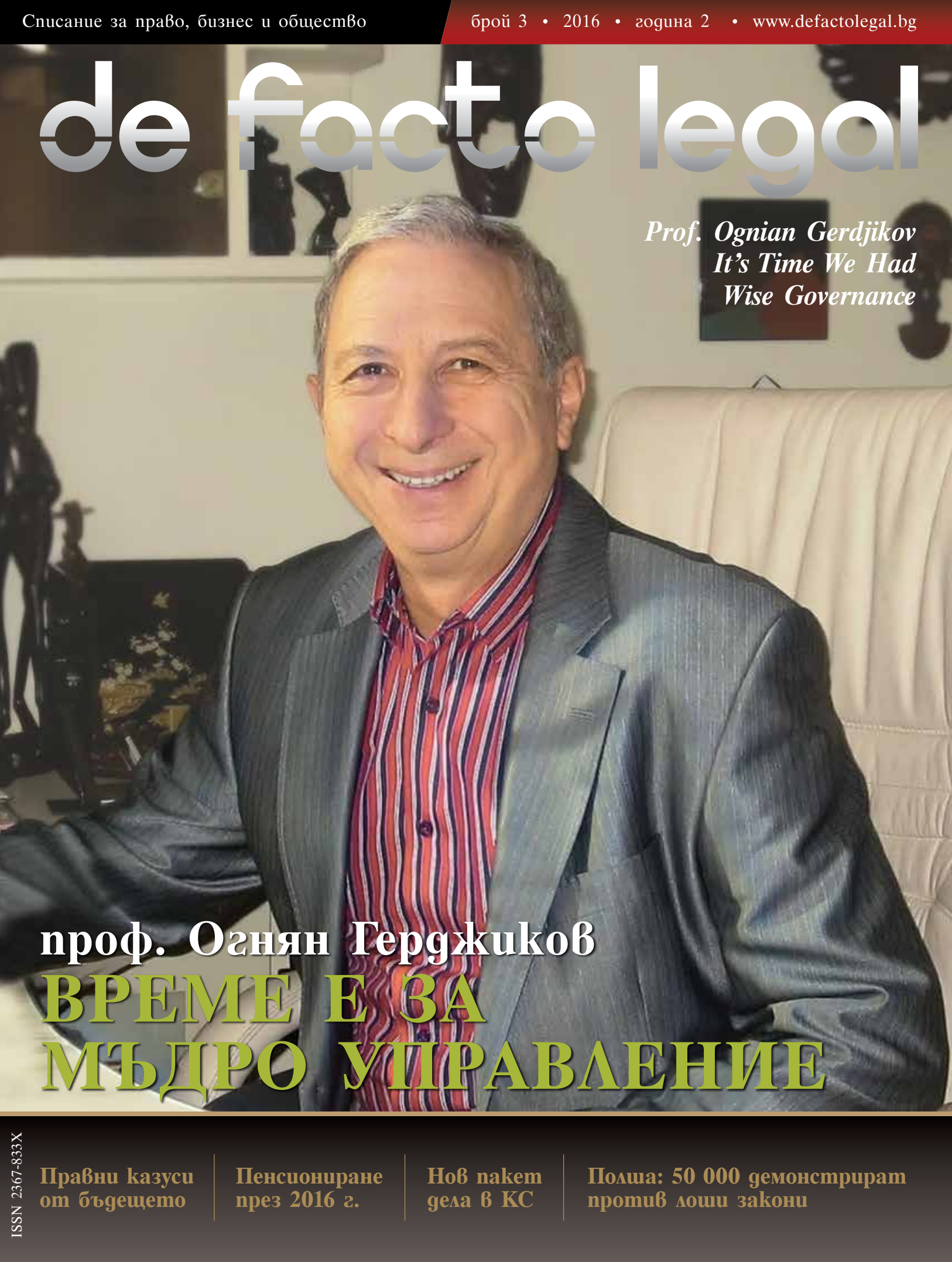

de facto legal

*Prof. Ognian Gerdjikov
It's Time We Had
Wise Governance*

A portrait of Prof. Ognian Gerdjikov, a middle-aged man with grey hair, smiling. He is wearing a grey blazer over a red and white striped shirt. He is seated in a white leather chair. In the background, there are shelves with various decorative objects, including a bust and some framed pictures.

проф. Огнян Герджиков
**ВРЕМЕ Е ЗА
МЪДРО УПРАВЛЕНИЕ**

Правни казуси
от бъдещето

Пенсиониране
през 2016 г.

Нов пакет
дела в КС

Полша: 50 000 демонстрират
против лоши закони

Брой 3, 2016, година 2

Издава:

„Юридическа енциклопедия“ ООД
„БИ ТИМ“ ООД

Редакционен екип:

Лилия Христовска
Васил Чобанов
Валентин Маринов

Редактор английски текст

„Ънлимити“ ООД
Анастасия Виденова

Фотограф

Драгомир Атанасов
Иван Коловос

Печат

ПК „Жанет 45“, гр. Пловдив

defactolegal.bg

имейл: office@defactolegal.bg

тел.: 02/ 43 90 333

УСЛОВИЯТА ЗА ГОДИШЕН АБОНАМЕНТ СА В ДВА ПАКЕТА:

ПАКЕТ №1: ГОДИШЕН АБОНАМЕНТ

- 10 броя от списанието на посочен от Вас адрес
 - Код за онлайн платформата de facto legal и достъп до авторския архив
 - Гарантирани промоционални условия за публикуване на банер за услуги или предпочитан фирмен профил.
- Обща цена: 120 лева (с вкл. ДДС)

ПАКЕТ №2: ГОДИШЕН АБОНАМЕНТ

- Код за онлайн платформата de facto legal и достъп до авторския архив
 - Гарантирани промоционални условия за публикуване на банер за услуги или предпочитан фирмен профил.
- Обща цена: 60 лева (с вкл. ДДС)

Заявете своя абонамент още сега!

имейл: office@defactolegal.bg

лице за контакт: Елена Георгиева

„Юридическа енциклопедия“ ООД

тел.: 02 / 98 33 847

GSM: 0878 26 10 56

Съдържание:

Проф. Огнян Герджиков:
Стига СМС-и!
Време е за мъдро управление

Конституционният съд
получи нов пакет дела

Правни казуси от
близкото ни бъдеще

Пак заградиха пътя на отделния
човек до Конституционния съд

Законът пази
еднакво честта
и на магистрата,
и на адвоката

„Царските имоти“ в
породна въртележка

Пенсиониране през 2016 г

50 000 души по улиците
заради конституционни
и медийни регулации

Съдебната власт и обществената подкрепа

Васил Чобанов
Vassil Chobanov

Във всяка държава съдебната власт трябва да регулира общественения живот, като всеки ден работи за собствената си обществена оценка и подкрепа. Това на практика означава, че всеки акт на съдия, прокурор или на съдебната администрация изисква безпристрастност, прозрачност, честност и благоприличие, а всеки магистрат не само че следва да е запознат с етичните правила, а и да ги спазва без подкана. Дори докато заседава във ВСС трябва да внимава, а не да си цъка интимни SMS-и.

Още от първите часове студентите по право научават старата съдебна притча за немския мелничар, чиято вятърна мелница се

оказала част от пейзажа на двореца Сансуси. Известният пруски крал Фридрих Велики не харесвал мелницата посред панорамата на двореца и се опитал да я махне или да я купи. Бедният ѝ собственик обаче категорично отказал. Фридрих го заплашил, че може да я вземе и без да го пита, но мелничарят му отвърнал: „Не забравяй, че в Берлин има съд!“. Фридрих запознал мелницата да остане там завинаги като символ на доверието и упованието в съда.

В София също има Съд и то не само един, но доверието на гражданите още не е достигнало до степенята на упование. Стигаме до въпроса колко от българите разчитат на силата на едно такова напомняне. Не е ли показателно недоверието към етичната комисия на ВСС, която не откри нищо укорително в хортуването между двете „каки“, от което ухае на търговия с влияние и газене по

комишийски на законовите правила? Имало е експертиза на записа, която показвала манипулации... Някой да я е виждал тази експертиза? Питаме се, защото други независими експертизи казват друго. Изобщо важните факти, споделени на ухо, с лека ръка са дисквалифицирани, защото не показват удобни за властите практики и зависимости.

Получихме поредния доклад на Европейската комисия по Механизма за сътрудничество и оценка, където ни се напомня, че общественото доверие в българската съдебна система не е високо. Така отново е актуален фундаменталният за демокрацията въпрос, че хората трябва да имат ДОВЕРИЕ, за да са сигурни в правото си да получат справедлив процес. Няма да е зле да си припомним, че справедлив съд трябва да бъде всеки – на човека с имотния или с трудовия спор, на бизнеса, на земеделеца, на шофьора, на пострадалия от престъпление. Най-после на справедливост ще трябва разчита всеки, който е бил в някоя от властите – изпълнителна, съдебна и законодателна. Справедлив съд е необходим и на държавното обвинение. ///

Judiciary and Public Support

Judiciary should regulate social life in each country; it should work daily for its own public assessment and support. This effectively means any act of a judge, prosecutor or the justice administration requires impartiality, transparency, honesty and decency, while every magistrate should not only be familiar with the ethical rules but also observe them without being prompted. Even if while sitting at the SJC, they should be careful to attend, and not committed to texting intimate texts (SMS).

Since the very first classes of law, students learn the old legal proverb about the German miller whose windmill turned out to be part of the landscape of the palace Sanssouci. The famous Prussian King Frederick the Great disliked having the mill amidst his panoramic view of the palace and tried to tear it down or

buy it. Its poor owner however flatly refused. Friedrich threatened him he could take it without even asking him, but Miller said to him: „Do not forget there is a Court in Berlin“. Frederick ordered the mill to remain there forever as a symbol of confidence and trust in the Court institutions.

There is more than one Court in Sofia, but the confidence of citizens has not yet reached the level of trust. We come to the question of how Bulgarians rely on the strength of such a reminder. Is not it indicative of distrust of the Ethical Committee of the Supreme Judicial Council since the latter found nothing reproachful in the chit-chat of two aunties – although their talks smell of trade in influence, trampling upon laws and rules? There was an expertise made for the recording, and it showed manipulation... Has anybody seen

this expertise? We ask because other independent experts say otherwise. All essential facts shared in private, have been lightly neglected since they do not show friendly practices and dependencies by the representatives of the State authority.

We received yet another report by the European Commission under the Cooperation and Verification Mechanism, where we are reminded once again public confidence in the Bulgarian judicial system is not high. Thus the fundamental question of democracy – people having confidence in their right to a fair trial – is once again on the table. It will do well to remember a fair trial should be provided to anyone – the one having a property or labor dispute, the business, the farmer, the driver, the victim of a crime. Finally, everyone who has held a state position (an executive, judicial or legislative one) should rely on justice. Fair trial is necessary for the state prosecution as well. ///

Интервю на Лилия Христовска с бившия председател на парламента проф. Огнян Герджиков Стига СМС-и! Време е за мъдро управление

Автор Лилия Христовска
By Liliya Hristovska

Във време на остри сблъсъци за реформата в съдебната власт, Вие, проф. Герджиков, изгадохте изящна поема за гражданското право, в която възпяхте закона в стихове. Какво ви подтикна към този впечатляващ труд, оценен от проф. Васил Мръчков като „дълбока и многопластова мисъл“ на един талантлив български юрист? А поетът Недялко Йорданов заключи, че да омешаш поезия и право е лудост, но Вие успяхте да създаде нов жанр в българската литература – правна поезия.

Приятно е да чуя, че съм издал „изящна поема... впечатляващ пруг“. Si non e vero e ben trovato

(Дори и да не е вярно, звучи добре) – казват италианците.

Какво ме подтикна ли? От една страна любовта ми към правото, от друга – любовта ми към мерената реч. Обичам да подреждам думите, било в проза, било в стих. Те са основното ми оръжие – не само в професионалната ми

„Претърпнахме към
критиките от Брюксел“

кариера, но и през житейския ми път. Съчетаването и на двете руди Гражданско-правната поема.

Ще успеете ли с 350-те четиристишия в поемата да убедите обществото, че правото е изкуство, а не само средство за решаване на житейски проблеми?

Дълбоко вярвам в сентенцията на Публий Ювениций Целз: „Ius est ars boni et aequi“ (Правото е науката за доброто и справедливостта). За мен е висша форма на изкуство да създадем модел на обществените отношения, без който хората не биха могли да съжителстват. Ubi societas, ibi ius (Където има общество, там има и право) са казвали в древността. Иначе казано, без право няма и не може да има обществен живот. Защо е така? Отговорът има биопсихологическо предопределение. Човекът е програмиран чрез заложения в гените му инстинкт за съжителство. И той се проявява от първия библейски мит – когато Ева отива при Адам. Този инстинкт за съжителство е прозрян още от Аристотел. Zoon politicon (човекът е обществено животно) е казвал Аристотел, ▷

*An Interview of the former
National Assembly Chair,
Prof. Ognian Gerdjikov:*

Failure Is Inevitable If We Lack Continuity and Consistency

In these times of fierce clashes over the reform in the judiciary, you published an exquisite poem about civil law where you praise the law in verse. What enticed you to such a magnificent work, described by Prof. Vassil Mrachkov as „a deep and multi-layered reflection“ by a talented Bulgarian legal expert? Whereas poet Nedyalko Yordanov concluded „mixing poetry and law is pure madness, but Ognian Guerdjikov is capable of establishing a brand new genre in Bulgarian literature – legal poetry“.

It's nice to hear I have published „an exquisite poem... a magnificent work.“ Si non e vero e ben trovato (loosely translated as „Even if it is not true, it is well conceived“) – as

Фотография Васил Чобанов
Photography Vassil Chobanov

Italians say. What made me do it? On the one hand, my love of law, and on the other hand – my love of verse. I love putting words down on paper in prose and in verse. They have been my principal weapon, not just professionally but in the course of life. I combined the two and so the Civil Law Poem was born.

Can the 350 quatrains of the verse convince the public law is an art and not just a way of solving life's problems?

I deeply believe in Publius Iuventius Celsus' maxim: *Ius est ars boni et aequi* (Law is the science of what is good and just). Creating a model of public relations, people cannot live

together without is, to my mind, a higher form of art. *Ubi societas, ibi ius* (Wherever there is society, there is law), the ancients used to say. In other words, without law there can be no public life. Why? The answer is bio-psychologically predetermined.

„We Have Grown Inured to Criticism from Brussels”

Humans have been programmed by their cohabitation instinct, etched in our genes. This instinct is exhibited in the very first biblical myth – when

Eve went to Adam. This cohabitation instinct was perceived a long time ago by Aristotle – *Zoon politikon* (Man is a political animal) is what Aristotle said i.e. humans are programmed to live within a society. But this inclination has its immanent antipode – the human aptitude to oppose one another. Seen through the prism of Hegelian dialectic, this is the „Unity and conflict of opposites”. Immanuel Kant called it *unfreundliche Freundlichkeit* – the unfriendly friendliness. This penchant of confrontation threatens to destroy public life. But outside society, humans lose what makes them human. Thus the greatest invention in public life comes to our aid – Law. >

► т. е. той е програмиран да живее в общество. Но тази склонност има своя иманентен антипод – склонността на хората да се противопоставят един на друг. През призмата на Хегеловата диалектика това е „единство и борба на противоположностите“. Имануел Кант нарича това *unfreundliche Freundlichkeit* – „недружелюбното дружелюбие“. Тази склонност за противопоставяне грози да разруши обществения живот. А човек извън обществото губи човешкото си качество. Затова на помощ идва най-великото изобретение в областта на обществения живот – правото.

С гражданско-правната си поема хвърляте ръкавица в полето на наказателноправниците. Имате специалисти от този фронт, готови да я приемат?

Не съм сигурен дали искам някой да приеме хвърлената ръкавица. Току-виж ме засенчил!?!

Да се върнем към реалността. Първата поправка в конституцията от 2003 г. беше направена, когато НДСВ беше на власт, а Вие бяхте председател на Народното събрание. Тогава имаше пълен консенсус между политическите сили, а сега, при петия ѝ поправка, проблясна многопластовата съпротива срещу промените. За какво говори това?

► With your civil law poem you throw down the gauntlet in the court of criminal law. Are there experts in this field ready to take it up?

I am not sure I want someone to take the gauntlet up– what if they outshine me?

Now, let's go back to the reality. The first amendment of the Constitution was made in 2003 when the Simeon II National Movement (NDSV) was in power and you were Chair of the National Assembly. At the time there was full consensus among the political forces, but now, the fifth time round it is being amended, there seems to be manifold opposition to change. What does that

Проф. Огнян Герджиков е дългогодишен преподавател в СУ „Св. Климент Охридски“. Специализирал е във Виенския университет и в Института „Макс Планк“ в Хамбург. Автор на десетки монографии, учебници, коментари в областта на гражданското и търговското право, преведени на немски, английски и руски език.

Председател на Народното събрание в периода 2001-2005 г., ръководил е Арбитражния съд при БСК. Носител е на орден Стара планина и на Почетния знак със синя лента на Софийския университет.

Prof. Ognian Guerdjikov has lectured at the St. Kliment Ohridski University, Sofia for many years; he has specialized at the Max Planck Institute in Hamburg. He is author of dozens of monographs, textbooks and commentaries on civil and trade law, translated into German, English and Russian. Chair of the National Assembly in 2001-05. Head of the Arbitration Court at the Bulgarian Chamber of Commerce and Industry. Holder of the Honorary Blue Ribbon Insignia of Sofia University.

indicate?

Back then having consensus among the political forces was an easy thing. The amendments to the Constitution at then actually paved Bulgaria's way to the EU. In those days society believed implicitly Bulgaria would have a good future if it were a member of this Union. Now things are different. Currently, it is all about diverging party interests, power struggles... Sometimes confrontation seems to be an end in itself; no more than a way to demonstrate one is in opposition and aims winning over voters.

Do you approve the amendments to the Constitution? Was former Justice Minister Hristo Ivanov right in

demanding Constitutional corrections should boost the role of the court as an independent authority and the prosecutor's office's autonomy, without judges and prosecutors being equally represented at the Supreme Judicial Council?

The planned amendments of the Constitution are, on the whole, step in the right direction. The question is whether they are sufficient. Or the time might have come for a more serious change in the basic law of the country, though this change is only conceivable by a Grand National Assembly. Our Constitution has played an important role over the 15 years or so after the political changes. On the basis of

Тогава беше лесно да има консенсус между политическите сили. Ставаше въпрос за промени в Конституцията, които отваряха пътя на България към Европейския съюз. По онова време обществото ни почти безрезервно беше убедено, че доброто бъдеще на България предполага членуването ни в този съюз. Сега е различно. Сега на преден план излизат разнопосочни партийни интереси, борбата за надмощие... Понякога противопоставянията са самоцелни, само и само да се демонстрира опозиционност, за да се печели електорат.

Одобрявате ли промените в Конституцията? Прав ли беше бившият правосъден министър Христо Иванов да настоява, че корекциите в основния закон трябва да засилят ролята на съда като независим съдия, а на прокуратурата – автономията, но без съдиите и прокурорите да имат еднакво представителство във Висшия съдебен съвет?

Планираните промени в Конституцията като цяло са в правилна посока. Въпросът е дали са достатъчни. Дали не е дошло време за по-сериозна корекция на основния ни закон, която обаче е мислима само от Велико народно събрание. Конституцията ни изигра важна роля в първите 15-ина години след промените.

На основата на натрупания през годините опит, както и предвид обстоятелството, че вече сме в Европейския съюз и НАТО, може да се пристъпи към преосмисляне на отделни постановки. Що се отнася до значението на конститу-

„Изборът на членове във ВСС от парламента е политическо вмешателство“

туционните промени за съдебната реформа, предстоящото изменение няма да играе съществена роля. Много по-важни ще бъдат промените в устройствения закон и в процесуалните закони – ГПК и НПК.

Прие се, че занапред изборът от НС на участниците във ВСС ще става с квалифицирано мнозинство от две трети. Не трябва ли по същия начин и съдиите и прокурорите да избират своите представители в съвета? Всъщност, участието на парламента във формиране на органа на управление на съдебната власт не е ли заплаха за неговата независимост?

Многократно съм имал повод да изразявам принципното

си несъгласие с механизма на формирането на ВСС. Същото важи и по отношение на Конституционния съд. Тези органи – по Конституция и според Закона за Конституционния съд – трябва да бъдат подчинени единствено на Конституцията и законите на страната. В същото време част от техните състави се излъчва от политически орган, какъвто е Народното събрание. Следователно сме изправени пред *contradictio in adjecto* (или: вътрешно противоречие) – нещо като „кръгъл триъгълник“: хем органите да са независими, хем съставът на тези органи – по хипотеза – зависими.

Поредният критичен доклад от Брюксел за напредъка на страната не подсказва ли, че запазване на статуквото вече сериозно застрашава интересите на обществото?

Изглежда вече претърпнахме на критиките от Брюксел – къде с основание, къде без. Ние сме перманентно в ролята на необходимия грешник. Трябва да признаем, че по правило си заслужаваме критиките. Това показва най-малко две неща. Първо, че не съумяваме своевременно да си напишем домашното в различните области на обществения живот, и второ – че не можем да защитим позициите си пред Европа. Основната ▷

the experience we have accumulated and in view of the fact we are now members of the EU and of NATO, individual formulations could be reconsidered. As to how important the constitutional amendments are for the judicial reform, the forthcoming amendments will not play a significant role. Of higher importance are the amendments of the statutes and regulations of the Code of Civil Procedure and the Criminal Code.

It was passed the Parliament from now on shall elect the members of the Supreme Judicial Council by a qualified majority of two-thirds of the votes. Shouldn't judges and prosecutors elect their own

representatives at the Council the same way? As a matter of fact, doesn't the involvement of the National Assembly in forming the managing authority of the judiciary jeopardize its independence?

Many times I have had occasion to express my fundamental disagreement with the mechanism of forming the Supreme Judicial Council. The same holds good of the Constitutional Court. By force of the Constitution and the Constitutional Court Act these bodies should be subject only to the Constitution and the laws of the state. At the same time, some of their members are elected by a political entity such as the National Assembly. Hence, we are faced with contradictio

in adjecto (an inner contradiction) – a contradiction in terms, something like a „round triangle“ i.e. bodies are independent but their members – ex hypothesi – are dependent.

Doesn't the latest in a series of critical reports from Brussels on the country's progress imply preserving the status quo is now seriously disparaging the interests of society?

We now seem to be inured to criticism from Brussels – sometimes with good reason, other times not. We are permanently cast in the role of the indispensable sinner. Admittedly, by and large we have earned the criticism. This goes to show at least two things. First, we ▷

▷ причина – недостиг на професионализъм. Той идва от недостига на висококвалифициран среден ешелон в управлението, който е стълб на всяка държава. А недостигът е обусловен от огромната емиграция на качествени специа-

листи през последните 25 години.

Нашумялата реч на председателя на ВКС Лозан Панов по повод 135-ата годишнина на съда, в която той заяви: „Стига вече толкова експерименти в съдеб-

ната власт”, изправи на нокти противниците на по-радикалната реформа. Според вас, има ли право един съдия, включително и по-висшестоящ в йерархията, да изказва на глас гражданската си позиция за проблемите на трета-

▷ are not managing to do our homework in different spheres of public life promptly, and second – we are unable to uphold our positions at a European level. The principal reason – a deficit of professionalism due to a shortage of highly qualified people at the middle management level, the pillar of any state. It is because of brain drain – in the past 25 years highly-qualified experts have been emigrating by thousands.

The controversial speech by the Supreme Court of Cassation Chair Mr. Lozan Panov on the occasion of the court's 135th anniversary when he said „Enough is enough” referring to the experiments in the

judiciary, drove the opponents of radical reform up the wall. What do you think, does a judge, and top brass at that, have the right to voice

„Election of Supreme Judicial Council members by the Parliament is politically intrusive”

their civic position on the problems of the judiciary without risking sanctions?

I may be wrong, but it seems to me the Supreme Court of Cassation

Chair's speech was not his own. I hope he will forgive me if I am wrong, but those words did not sound like his own. Why did he agree to say these things? I don't know. It is true the words were powerful, it is true there was much truth said, it is true they had far-reaching repercussions, but they were imbued with more politics than any magistrate's speech could take. At least that is my opinion.

In his own, inimitable style, Prime Minister Boyko Borissov sent a text message to Lozan Panov, showing clearly he was keeping a close eye on the Supreme Judicial Council's decision on the saga of the two aunties magistrates, where his name

та власт, без да е застрашен от наказания?

Може и да се лъжа, но имам чувството, че речта на председателя на ВКС не беше негово. Нека ми прости, ако бъркам, но усещах, че това не са негови думи. Защо се е съгласил да ги произнесе, не знам. Вярно е, че прозвучаха силно, вярно е, че имаше истина в тях, вярно е, че предизвикаха широк отглас, но в тях имаше повече политика, отколкото едно магистратско слово можеше да понесе. Поне аз така мисля.

В характерен стил премиерът Бойко Борисов със СМС до Лозан Панов показва, че следи изкъсо решението на ВСС по драмата с двете „каку“, в която е намесено и неговото име. Как се вписва това в принципа за разделение на властите?

Прави лошо впечатление във висшите етажи на властта да се създават интриги, присъщи на махленските общества. Какви са тези компрометиращи СМС-и, които се разменят между държавниците ни, записи на телефонни разговори на магистрати, сплетни и други подобни, които водят до напрежения между институциите? Кога ще узреем за действително мъдро управление, при което водещи да бъдат единствено върховенството на закона и националните ни интереси? **■**

had come up. How does that fit in with the principle of separation of powers?

Intrigue-mongering in the top echelons of power – something that is inherent to neighborhood gossips and it makes a bad impression. What are these discreditable text messages high ranking politicians have been exchanging, recorded telephone conversations among magistrates, rumors and so on, engendering tensions among the institutions? When shall we be mature enough for governance that is truly wise, when supremacy of law and the country's national interests shall be the sole guiding principles? **■**

Из „Гражданско-правна поема“

В 350 четиристишия, подредени в рима, проф. Герджиков е създал един непознат по нашите земи бестселър. Освен шедровър поемата е и отлично помагало за тези, които се интересуват от правото. Представяме Ви встъпителните строфи от нея.

*Какво е гражданското право?
Съвкупност е от норми правни.
Това е право обективно,
При него всичките сме равни.
Различно е в отрасли други,
които ни субординират.
Така е в публичното право.
При него често ни нервират.*

*Въпросът е: какво урежда?
Урежда правните субекти и отношенията техни да бъдат равни,
без дефекти
Така излиза втори принцип –
РАВНОПРАВНОСТ се казва,
Не може никой да нарежда –
Това тоз, принцип ни показва.*

(Система)

*Богатството от правни норми
е подредено във системата.
Каква е тя по нашето право
е настоящата ни тема.*

*Отпред – изведени пред скоби,
стоят най-общите въпроси.
Във древен Рим не са успели
да сътворят такива глоси.*

*Със ОБЩА ЧАСТ започва всички.
След нея идва ВЕЩНО ПРАВО.
ОБЛИГАЦИОННОТО го следва,
Обагрено е във лилаво.
Ако попитате случайно,
Защо пък точно в лилаво?
Елементарно е, колеги,
- Не му отива резедаво.
След тях настъпват с устрем мощен
правата интелектуални,
Начело с АВТОРСКОТО ПРАВО
И сродните му - интелектуални.
Ред на СЕМЕЙНОТО е вече,
НАСЛЕДСТВЕНОТО е след него.
Тук някой може да попита
търговското ни право де го?
ТЪРГОВСКОТО е по-специално,
но с гражданското се родее,
от него се е зародило,
не ще без него да живее.
За ТРУДОВОТО не говоря,
То някак настрана остава,
уж частно е, но по-различно,
за гражданско не се признава.
А ЧАСТНОТО МЕЖДУНАРОДНО?
Дискусии за него има.
Не ца в дискусии да влизам.
Не ми е темата любима.*

Excerpts of Civil Law poem

In 350 rhyming quatrains, Prof. Ognian Guerdjikov has written a unique for the Bulgarian literature bestseller. Both a masterpiece and a poem, an invaluable handbook for people interested in law. Here are the opening stanzas.

*What is civil law?
A body of legal provisions.
A law objective,
Equality for all it envisions.
Not so in other sectors,
Where one has subordination,
Public law – a case in point.
In public law – they'll try one's patience.*

*The question is: what does it regulate?
Legal entities and relations
Of separate and equal station,
Relations spotless, flawless.
So goes the second principle –
EQUAL TREATMENT by name,
Where none can order you around –
The principle to this is bound.*

(System)

*The set of legal provisions
In an orderly system sit pretty.
What it is, by our law,
That you'll know in a jiffy.*

*Up front – in front of the brackets
We have the general part.
A glossary Ancient Romans
Did not even think to start.*

*The GENERAL PART comes first, as you saw,
At its heels – RIGHT IN REM
In hot pursuit is CONTRACT LAW,
With mauve the color of this gem.
Why mauve? You ask
The answer's coming:
- Elementary, For chartreuse is a color not becoming,
Here come intellectual property rights,
With COPYRIGHT first in line,
And rights intellectual - its kindred fine.
But then comes FAMILY LAW
With LAW ON SUCCESSION ready to go.
But here you say:
Where's TRADE LAW now?
Has TRADE LAW gone astray?
Well, TRADE is special
So much like CIVIL
Of CIVIL it is born, I say
No CIVIL means no TRADE.
Where's LABOUR then?
In the wings it stands, at bay,
It's PRIVATE, but not quite
Does it admit to being CIVIL? Nay
What of PRIVATE INTERNATIONAL?
Of disputes it is king
Though not for me.
It's simply not my thing.*

Конституционният съд получи нов пакет дела

Куп сериозни проблеми чакат последната дума на 12-те пазители на основния закон

Автор Лилия Христовска
By Liliya Hristovska

Безделничи ли Конституционният съд с по десетина дела годишно? Питането често занимава публиката, която е склонна да оценява важността на един съд по броя на преписките пред него, а не според обществените проблеми, които решава. Като се взелегаме в оплакванията от лошо законодателство, които съдят трябва да разреши през 2016 г., е добре да се помолим делата да не стават повече!

ГАСТРОЛЪТ НА ЦАЦАРОВ

Новата година бележи сериозен гастрол на главния прокурор Сотир Цацаров пред Конституционния съд - три от седемте дела на съда са по негово искане.

Малко преди Коледа той изпрати в КС един от безспорните хитове на парламента през 2015 г. С промени в Наказателния кодекс управляващите отмениха давността за преследване на престъпления, „извършени в периода от 9 септември 1944 г. до 10 ноември 1989 г. от членове на ръководни органи на Българската комунистическа партия, както и от трети лица, на които са възложени ръководни длъжности

или партийни функции”. Можете да удължавате срока на давността, но не можете да съживявате дела, които вече са прекратени заради изтичането ѝ, казва Сотир Цацаров на народното представителство. „Всяка законова разпоредба, с която едно деяние, различно от престъпленията против мира и човечеството, престане да е обвързано с какъвто и да е давностен срок за реализиране на наказателна отговорност, е противоконституционна”, категоричен е той. И напомня, че промяната е в тежка конфронтация и с ред международни актове за основните права на гражданите, по които България е страна. ▶

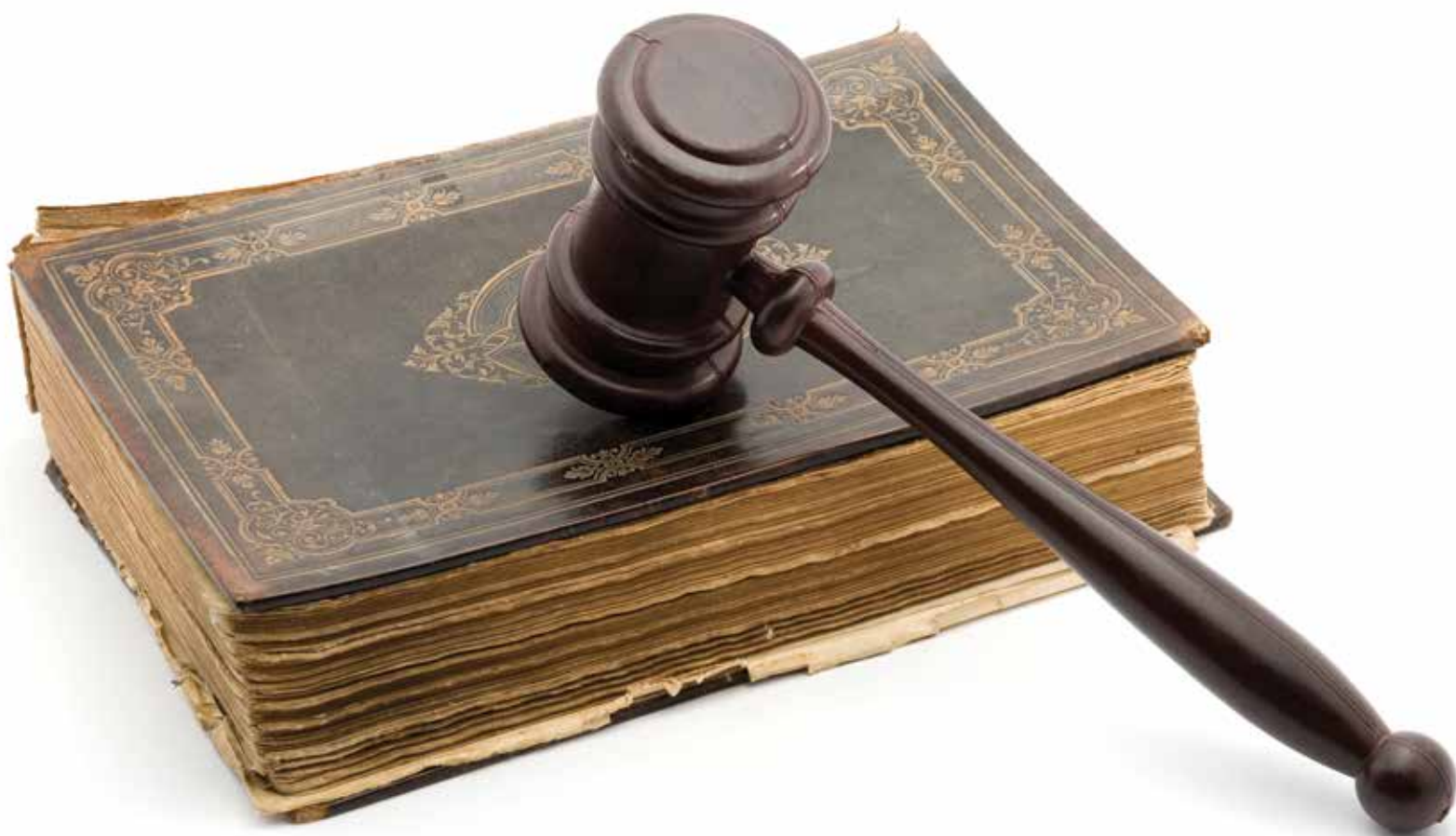
The Constitutional Court Received a New Set of Cases

Eight serious issues await the last word of the 12 guardians of the Basic Law

Does the Constitutional Court muck around with only a dozen of cases per year? A question frequently engaging the public's thoughts willing to assess the importance of a Court by the number of files in front of it, not according to the social issues it solves. As we look into complaints of bad legislation the court must resolve in 2016, we might need to keep our fingers crossed and pray cases do not become more in number!

Tsatsarov's guest performance

The New Year marks a significant appearance and performance by the Prosecutor

General Mr. Sotir Tsatsarov before the Constitutional Court – three of the seven cases in the court, are at his request.

Shortly before Christmas, he sent to the Constitutional Court one of the undisputed hits of the Parliament in 2015. By amending the Penal Code, the Government abolished the limitation period in prosecution of crimes „committed in the period from 9 September 1944 to 10 November 1989 by members of management authorities of the Bulgarian Communist Party, as well as third parties entrusted to be senior officials or party officers”. One can prolong the period of limitation, but they

cannot bring back to life cold cases already closed because of end of limitation period, says Sotir Tsatsarov to the PMs.

„Any legal provision where an act other than crimes against peace and humanity ceases to be bound by any limitation period in order to impose criminal liability is unconstitutional”, said Tsatsarov. And he reminded such an amendment is a severe confrontation with a number of international acts related to the fundamental rights of citizens Bulgaria is a party of.

The stated goal of the amendments made by GERB and the Reformation block was

those responsible for imposing the change of the Bulgarian Turks' names (the so called Assimilation Process) and labor camps since the beginning of last century to be brought to justice. On January 8, 2016 Chetin Kazak saluted the electorate in Kardjali saying „everything possible was done” to punish those responsible for the Assimilation process. But he did not say and nobody asked him why his party, being present in power for the last 26 years, allowed the 25-year duration of limitation under this case to reach its deadline. As strange as the procedural idea of interrogating all victims may seem, did not it have to be >

Сотир Цацаров
Sotir Tsatsarov

► Обявената цел на промените, внесени от ГЕРБ и Реформаторския блок, бе виновните за смяна на имената на българските турци (т.н. възродителен процес) и трудовите лагери от началото на миналия век да бъдат изправени пред съда. На 8 януари 2016-та Четин Казак козирува пред електората в Кърджали, че е „направено всичко възможно“, за да бъдат наказани виновните за възродителния процес. Но не каза, пък и никои не го попита, защо партията му, която през последните 26 г. рядко слизаше от властта, допусна да изтече 25-годишната давност на това дело. Колкото и странно да изглеждаше процесуалната идея за разпити на всички пострадали,

не трябваше ли именно ДПС да осигури свидетелите пред съда, та поне обществеността да чуе разказите им? Трето и четвърто е, че виновниците за възродителния процес отдавна са покойници, а вината трябва да бъде персонално доказвана. Подобна е съдбата и на делото за лагерите.

През 1990 г. специално парламентът увеличи давността от 20 на 35 години по това дело. А през 2002-а, пак поради изтичане на абсолютната давност ВКС прекрати производството, а делото забоксува заради кончината на обвиняемите по него.

КАТО СЛОН В СЪКЛАРСКИ МАГАЗИН

Новият конституционен съдия проф. Марияна Карагьозова е съдията докладчик, който ще предложи решение по казуса. А КС има изградена богата практика по въпроса, доколкото хъсът да се пререшава миналото с юридическия средства, отдавна е пуснал корени. През 1992 г., когато сегашният конституционен съдия Филип Димитров бе премиер, синьото мнозинство прокара серия ретроактивни поправки в законите, чиято цел бе да накажат червените. По идея на Александър Йорданов в тогавашния Закон за пенсиите бе записан нов чл.10а, който със задна дата отне стажа за пенсия, придобиван преди 1989 г. в органите на БКП, ДКМС и т. н. В Закона за банките и кредитното дело пък бе забранено на бивши партийни членове да участват в ръководните органи

Проф. Марияна Карагьозова
Prof. Mariana Karagyozova

► proposed by the Movement of (for) Rights and Freedoms precisely in order to provide witnesses before the Court, so at least the public could hear their stories? Third and fourth, those responsible for the Assimilation process have long been dead, and guilt must be personally proven. Similar is the case of the labor camps.

In 1990, the Parliament explicitly increased the limitation from 20 to 35 years in this case. And in 2002 once again due to the absolute limitation expiry, the SCC terminated the proceedings while the case skidded because of the death of the ones accused in it.

An elephant in a China shop

The new Constitutional Judge prof. Mariana Karagyozova, Judge Reporter, shall resolve on the case. The Constitutional Court has a rich experience in the matter, since its passion to re-resolve the past using judicial means has long been deeply rooted. In 1992, when the current Constitutional Judge Philip Dimitrov was Prime Minister, the blue (i. e. democratic) majority ran a series of retroactive amendments in the laws aiming at punishing the red ones (i. e. the communists). It was Alexander Yordanov's idea then to add a new Article in the Pensions Act (Article 10-a), retroactively taking pension acquired under work

experience prior to 1989 if the people have worked in the bodies of the Communist Party, the Youth Communistic Organization, etc. The Law on Banks and Credit Activity in turn banned former party members from participating in governing [managing] bodies of vaults. Both „democratic“ amendments in 1992 lost their battle against the Constitution while the Constitutional Court showed it would not tolerate political discrimination or placing retroactive effect of laws of taking away acquired rights.

The morals are clear – political assessments of gloomy events of life are one thing; principles of modern

на трезорите. И двете „демократични“ поправки през 1992 г. загубиха битката с конституцията, а КС показа, че няма да толерира политическата дискриминация и придаването на обратното действие на закони, с които се отнемат придобити права.

Изводите са ясни - едно са политическите оценки на мрачни събития от живота, друго са принципите на съвременната правова държава, които не търпят политиката да шета като слон в стъкларски магазин из законотворчеството.

СКИТНИЦИТЕ ПОД ЗАКРИЛА НА ПРОКУРАТУРАТА

Неочаквано прокуратурата се зае със защитата на социални аутсайдери. Съдията Анастас Анастасов ще предлага решение дали е издържано правомощието

*Анастас Анастасов
Atanas Atanasov*

*Борис Велчев
Boris Velchev*

на полицията принудително да настанява скитници и просяци в домове за временно настаняване. Според Цацаров текстът от Закона за МВР (чл. 95 а), според който „полицейските органи могат с разрешение на прокурора да настаняват лица, които водят скитнически живот или се занимават с просия, в домове за временно настаняване на пълнолетни лица“ за срок до 30 дни, противоречи на конституцията заради липсващия съдебен контрол в случая.

Хигиенизирането на законите обаче подсеца и за все още липсващия съдебен контрол върху отказите на прокуратурата да образува наказателни дела. Въпре-

ки активното законотворчество на обвинението от последните години, то ни веднъж не предложи да се въведе съдебна ревизия над барьерите, които пуска пред наказателното правосъдие. За да не тегне съмнението, че прокуратурата покровителства престъпления по високите етажи на бизнеса и властта, единствено Борис Велчев, като главен прокурор предлагаше съдът да контролира отказването правосъдие. Никой не го чу.

АДВОКАТИ НА ПРИЦЕЛ

На доклад лично на председателя на КС Борис Велчев е трето искане на главния прокурор Сотир Цацаров до ▷

constitutional state, not tolerating the policy running around as an elephant in a China shop in law-making is another thing.

Vagrants under the protection of prosecution

Unexpectedly, the prosecution began protecting social outcasts. Judge Atanas Atanasov shall resolve on whether the power of police to forcibly accommodate vagrants and beggars in homes of temporary accommodation is legal or not. According to Tsatsarov, the text of the Ministry of Interior Act (Article 95-a) states „Police – with the permission of the prosecutor – may accommodate homeless people

beggars, in homes for temporary accommodation of adults” for a period of up to 30 days, contradicts the Constitution – since there is no judicial control in this case.

Polishing laws thought reminds us of yet more missing judicial monitoring on the refusals of the Prosecutor’s office in proceeding criminal cases. Despite the active law-making of Prosecutor Office duties, it never proposed introduction of judicial audit beyond the closed doors of criminal justice. In order to avoid the suspicion Prosecution patronizes crimes at the highest levels of business and government, only Boris Velchev as a prosecutor proposed the Court

to control denied justice. Nobody heard him.

Lawyers – the next target

A report personally to Boris Velchev, the Chairman of the Constitutional Court is the third request of Prosecutor General Sotir Tsatsarov to the Constitutional Court; he has taken aim at the Bar Act. These are tests on Bar Act enabling members of the Supreme Bar Council, together with representatives of the Court, pre-trial proceedings, etc., to carry out inspections and offer penalties if „a lawyer or a European Union lawyer has not been given due respect ▷

▷ Конституционния съд, в което той взе на прицел Закона за адвокатурата (ЗА). Става дума за текстове от ЗА, които позволяват членове на Висшия адвокатски съвет заедно с представители на съда, досъдебното производство и др. да извършват проверки и предлагат наказания, ако „на адвокат или адвокат от Европейския съюз при или по повод службата му, не е оказвано дължимото уважение и съдействие“. „Предвидената процедура е в противоречие с принципа на правовата държава и непосредственото действие на конституцията“, е позицията на главния прокурор (още по темата на стр. 25).

И РАКИЯТА КАЦНА ЗА РЕВИЗИЯ

Новият омбудсман Мая Манолова на 21 декември 2015-та сезира КС заради новата забрана в Закона за акцизите и данъчните складове за варене на ракия в

Мая Манолова
Maya Manolova

▷ and assistance at or during their office“. „The provided procedure contradicts the rule of law and the constitution directly“, said the Prosecutor General.

Bulgarian rakia also subject to audit

On 21 Dec 2015, the new Ombudsman Maya Manolova turned to the Constitutional Court because of the new ban in the Law on Excise Duties and Tax Warehouses related to brewing rakia in cauldrons of volume >500 liters from January to June. Along with allegations of violations of free enterprise, the right to work, the obligation of foreseeability of the

law, the request protests against discrimination of the small ones against the big ones (Read more on p.25).

CCB bankruptcy reached the Constitution

Instead of reaching the European Court of Justice (ECJ), the case of the bankruptcy of Corporate Commercial Bank (CCB) came to be resolved by the new constitutional judge Mr. Konstantin Penchev. The Supreme Court asked the Constitutional Court to repeal two provisions in the Bank Bankruptcy Law, limiting the right to appeal to shareholders, despite the fact they may have

more than 5% of the capital and are litigants in the court case. According to the disputed texts an announced bankruptcy of a bank can be disputed (objected) only by quaestors, temporary union members, the National Bank and the Prosecution office.

The Constitution and the Convention on Human Rights guarantee all citizens and legal entities the right of immediate and effective judicial protection at all stages of the proceedings. This is all pursuant to conditions of equality and competitiveness, magistrates justify themselves.

The case reached the Supreme Court of Cassation by complaints

казани над 500 лира от януари до юни. Наред с твърденията за нарушения на свободната стопанска инициатива, правото на труд, задължението за предвидимост на законите, в искането се откроява протестът срещу дискриминацията на малките спрямо големите.

ФАЛИТЪТ НА КТБ ОПРЯ ДО КОНСТИТУЦИЯТА

Вместо в Съда на Европейския съюз, азусът за фалита на КТБ се озова за разнищване при новия конституционен съдия Константин Пенчев. Върховния касационен съд поиска от КС да отмени две разпоредби в Закона за банковата несъстоятелност, с които се ограничава правото на жалба на акционерите, въпреки че приетите над 5% от капитала и са страни по делото Според атакуваните текстове обявяването

Константин Пенчев
Konstantin Penchev

несъстоятелност на една банка може да бъде оспорвана само от кредиторите, временните синдици, БНБ и прокуратурата.

Конституцията и конвенцията за човешките права гарантират на всички граждани и юридически лица право на непосредствена и ефективна съдебна защита във всички стадии на процеса. И то в условията на равенство и съизмерителност, мотивират се магистратите.

Казусът стигна до ВКС по жалби на акционерите „Бромек“ и „Българска аквизиционна компания“, представител на Султаната на Оман, които поискаха ВКС да прати делото за тълкуване в Люксембург.

Съдиите обаче намериха достатъчно основания за решаване на драмата у дома. Ако КС обяви атакуваните текстове за прому-

воконституционни, бързият финал за фалита на КТБ няма как да не се отложи.

БЕЗСРОЧНОТО ОТСТРАНЯВАНЕ ОТ ДЪЛЖНОСТ – НА ПРИЦЕЛ

Върховните административни съдии Боян Магдалинчев, Александър Еленков, Георги Георгиев, Тодор Тодоров, Росен Василев поискаха от КС да зачертае чл. 100, ал. 2 от Закона за държавния служител. Повод е конкретен казус за отстраняването още през 2010 г. от длъжност на тогавашния Главен секретар на Министерството на труда и социалната политика Иван Пенчев заради започнало разследване срещу него. В тези случаи законът задължава работодателя да отстрани безсрочно обвиняемия от длъжност, като се приема, че ▷

Филип Димитров
Filip Dimitrov

of shareholders (Bromak, Bulgarian Acquisition Company), a Representative of the Sultanate of Oman, who asked the SCC to send the case for interpretation at Luxembourg.

The judges however found sufficient grounds for solving the drama locally. Should the Constitutional Court announce the disputed texts to be unconstitutional, the fast final of CCB bankruptcy shall be surely postponed.

Permanent Removal from Office – the Latest Target

Supreme Administrative judges Boyan Magdalinchew, Alexander Elenkov, Georgi Georgiev, Todor

Todorov and Rossen Vassilev asked the Constitutional Court to remove (erase) Art. 100, Para. 2 of the Law on State Employees. The reason is a specific case (year 2010) of the removal from office of Mr. Ivan Penchev, Head Secretary of the Ministry of Labor and Social Policy because an investigation proceedings had begun against him. In such cases, the law requires the employer to remove the accused employee from office for an indefinite period of time, assuming removal continues until completion of criminal proceedings. However, the latter is also unlimited in time and may last for countless years. The provision contradicts the constitutionally

protected rights of labor and social security, as well as the principles of proportionality and legal certainty, the five judges state. „Whenever the law does not protect and guarantee labor, it is unconstitutional,” thus reminding us a resolution of the Constitutional Court itself. In this case the removal has lasted over 5 years – during this time period the person removed from post not only cannot hold their current position, but cannot start another job either. And hence they are deprived of contributions for pension, health and unemployment. Even prisoners have their right of work and payment protected, say the judges. Creating such ambiguity and uncertainty ▷

▷ отстраняването продължава до приключване на наказателното производство. То обаче също е безсрочно и може да трае безчет години. Разпоредбата противоречи на защитените от конституцията права на труд и обществено осигуряване, както и на принципите на пропорционалност и правна сигурност, категорични са петимата от ВАС. „Когато законът не защитава и не гарантира труда, той е неконституционен“, напомнят съдиите решение на самия Конституционен съд. В конкретния случай отстраняването трае над 5 г. – време, през което отстраненият не само не може да заема досегашната си длъжност, но няма как да започне и друга работа. А оттам той е лишен и от осигуровки за пенсия, здраве, безработица. Дори правото на труд на лишените от свобода срещу заплащане е защитено, казват съдиите. Създаването на подобна неяснота и несигурност по отношение на основни права е в разрез и с Европейската конвенция за човешките права и практиката на Европейския съд в Страсбург, сочат върховните магистрати.

Новият конституционен съдия Филип Димитров е докладчик по делото, а от решението което КС приеме, зависи „животът“ на още една подобна норма. В чл. 230 от Закона за съдебната власт времен-

ното отстраняване от длъжност също е безсрочно и допуска съдиите, прокурорите и следователите да стоят без работа, доходи и осигуровки с години, докато трае наказателното производство.

РЕФОРМИТЕ НА МОСКОВ, ДО ЕДНА, СА В СЪДА

Без съмнение, едни от най-сложните дела, които трябва да решава КС са свързани с новостите на здравната реформа, които

Д-р Петър Москов
Petar Moskov, PhD

▷ in respect of fundamental rights is inconsistent with the European Convention on Human Rights and the European Court in Strasbourg, according to the Supreme Court magistrates.

Philip Dimitrov, the new Constitutional Judge is a rapporteur in this case, and the Constitutional Court's resolution shall decide whether one more similar rule shall exist or not. Art. 230 of the Judiciary Act states temporary suspension from office is also indefinite and allows judges, prosecutors and investigators remain without work, income and social security for years – as long as the criminal proceedings last.

Mr. Moskov's reforms all in Court.

Undoubtedly, some of the most complex cases the Constitutional Court has to resolve on are associated with the reforms in the healthcare system – the opposition attacked them all in court. PMs claim unconstitutional the amendments in the Health Insurance Act and the Hospital Act. In the first case the discontent is against dividing of medical services in two packages plus the privilege of the state until 2026 to pay half the amount in health contribution installments to the people insured by it. Judge-reported of the case is Mrs. Stefka Stoeva. In the second,

amendments of the Hospital Act are being disputed: they provide the National Health Insurance Fund shall consider the hospitals to sign contracts with and purchase services from, as well as the procedures of establishment of new hospitals and services in old (already existing) hospitals. Reporter of this case shall be Judge George Angelov.

The favorite issue of these all is the provision of Article 45, para. 2 of the Health Insurance Act, dividing the medical care to primary and secondary packages. Accordingly, the basic package shall cover all serious and socially significant diseases and they shall have guaranteed financial funding.

опозицията вкупом атакува пред съда. Камо противоконституционни депутатите оспориha промените в Закона за здравното осигуряване и Закона за лечебните заведения. В първия случай недоволството е срещу поделянето на медицинските услуги в два пакета плюс привилегиата на държава-та до 2026 г. да плаща в половин размер здравните вноски на осигуряваните от нея лица. Съдия-докладчик по делото е Стефка Стоева. Във втория, са атакувани поправките в Закона за лечебните заведения, според които НЗОК ще преценява с кои лечебни заведения да сключва договор и да закупува услуги, както реда за създаване на нови болници и услуги в стари лечебни заведения. Докладчик по делото е съдия Георги Ангелов.

Фаворит на проблема е разпоредбата на чл.45, ал.2 Зако-

на за здравното осигуряване, който поделя медицинската помощ на основен и допълнителен пакети. Според замисъла в основния пакет попадат всички тежки и социално значими заболявания, които са с гарантиран финансов ресурс. В допълнителния пакет влизат болести,

Стефка Стоева
Stefka Stoeva

лечението на които може да се отлага. Ако пациентът не желае да е в листа на чакащите и иска незабавно лечение, ще трябва да си го плати или да разчита на допълнително здравно осигуряване.

На практика КС трябва да отсъди дали финансовата целесъобразност на реформата, се вписва в задължението на държавата безукорно да осигурява „достъпна“ медицинска помощ на всички осигурени български граждани, независимо от материалното им

положение.

По ключовия въпрос, що е „достъпна“ медицинска помощ – КС вече се е произнасял. С решение № 32 през 1998 г. съдът обяви, че понятието „достъпна помощ по смисъла на чл. 52 ал.1 от конституцията, означава възможност за медицинско лечение на всички граждани в случай на заболяване, както и еднакви възможности за ползване на лечението“. Дали сегашното разделение на медицинските услуги в отделни пакети въвежда „различни“ възможностите за лечение, ще научим не по-рано от средата на февруари, научи de facto legal.

Тъй като самият закон не уточнява кое заболяване в кой пакет отива, КС трябва да се запознае с наредбата по приложението му. По принцип подзаконовите нормативни актове са извън компетенциите на съда, но в случая, без преценка на разпоредбите в наредбата, не е възможно да се изследва нарушени ли са стандартите за лечение на осигурените лица. Друго е, дали конституционни въпроси, като здравеопазването, е редно да се решават от най-ниския по ранг нормативен акт. В становище до КС Висшия адвокатски съвет нарича тази техника противоконституционна. Адвокатите са категорични, че промените в здравния закон са в член сблъсък с конституцията. **///**

Георги Ангелов
Georgi Angelov

The additional package includes diseases of possible postponing of treatment. If the patient does not want to be on the waiting list and insists on immediate treatment, they will have to pay or get support from their supplementary health insurance.

Actually, the Constitutional Court must rule whether the financial viability of the reform shall be entered in the state's obligation to provide impeccable „affordable“ medical care to all Bulgarian citizens, irrespective of their material status.

On the key question about the meaning of „affordable“ medical care, the Constitutional Court has

already ruled. In Resolution № 32 in 1998 the Court announced the term „available (accessible) aid within the meaning of Art. 52, para. 1 of the Constitution means the possibility of medical treatment of all citizens in the event of illness, as well as equal opportunities for use of the treatment“. Whether the current separation of medical services in individual packages introduces „different“ treatment options we shall know not earlier than mid-Feb, said judge Stefka Stoeva in her interview to b2b Legal.

Since the law itself does not allocate the diseases – which one goes where, the Constitutional

Court should get a closer look at the ordinance on its implementation. Generally, the secondary regulations are beyond the competence of the court, but in this case, without assessing the provisions, it is not possible to investigate whether the standards of treatment of insured entities are violated or not. Another topic is whether the constitutional issues such as health care have to be resolved by the lowest ranking legislation. In a standpoint to the Constitutional Court, the Supreme Bar Council called this technique unconstitutional. Lawyers are adamant these amendments in the Healthcare law are a head-on collision with the constitution. **///**

Правни казуси от близкото ни бъдеще

Автор г-р Любка Ценова
By Mrs. L. Tsenova, PhD

Какво знаем и какво не за дроновете:

Определението за дрон е следното: летящо устройство (безпилотен летателен апарат), задвижвано чрез дистанционно управление или по предварително зададен маршрут с помощта на GPS; малък безпилотен самолет или хеликоптер, управляван от разстояние.

Въпросите, които възникват с наличието на пазара на този вид устройство, са много, сред които: безопасността на полетите, нарушаване на собствеността ни, нарушаване на личните

ни права и правото ни на лично пространство.

Има и още въпроси: кой може да си закупи дрон? Кой ще има право да управлява дрон? Кой ще носи отговорност за нанесени материални и нематериални щети от ползването на дрон? Какви са правата на собствениците на дронове? Какви са задълженията на собствениците на дронове? Какви са правата и задълженията на останалите хора?

Много въпроси, на които има само едни обезпокоителен отговор – няма нормативна уредба, която да регламентира продажбата, използването, контрола върху тях, какви са правата и задълженията на отделните членове на обществото към този вид съвременна техника?

Действаща охраняваща и защитаваща законодателна уредба

няма както в България, така и в много други страни по света.

Дори в САЩ законодателството е доста слабо уредено, като основното задължение е дроновете да бъдат регистрирани, за да се ползват.

У нас има много фирми, които предлагат дронове на всякакви цени от 50 лв. до 2 500 лв., че и по-скъпи.

Възниква въпросът къде да се използват само на открити площи, където няма жилищни или други сгради или навсякъде? Ами в градска среда? Кой ще контролира тяхната използване? Има ли орган, пред който да се оплачем и да потърсим закрила? Телефон 112 ще ни помогне ли ако, например, един дрон безшумно е „увиснал“ пред нашия балкон и „любопитства“, т. е. записва какво става в границите на нашата >

Legal Issues of the Near Future

Known and unknown legal facts about drones

The definition of the drone is a flying device (unmanned aerial vehicle, or UAV) navigated by a remote control or following a predefined route using a GPS; a small unmanned plane or a helicopter navigated from a distance.

The questions arising with the presence of this type of device on the market are numerous, including but not limited to: flight safety, violation of our property, violation of our individual rights and our right to privacy. There are yet more questions: who can buy a drone? Who will have the right to navigate it? Who will be held liable in case of any material and immaterial damage caused by the use of drone? What are the rights of the owners of drones? What are their obligations? What are the rights and obligations of the other people?

Many questions, yet only one (disturbing?) answer: there is no legislation regulating the sale, use, control, rights and obligations of the different members of society regarding this type of modern technology.

There is no legislation in force related to security and protection – neither in Bulgaria nor in the majority of other countries worldwide. The legislation even in the USA is very poor in this regards; the main concern is all drones should be registered in order to be used. There are companies in Bulgaria already offering sale of drones at a wide range of prices – from BGN 50 (some EUR 27) to BGN 2,500 (some EUR 1,300), as well as more expensive ones.

Still, a question remains: where can drones be used? In open areas only, far away from residential or other buildings around? What about

the urban environment? Who shall control their use? Who can we complain to or ask for protection? Shall the national 112 emergency phone be of any help if a drone is quietly hanging over our balcony and is curious to „watch around” – i. e. recording in our property?

Traders warn drone owners not to let these gadgets fly near airports used by civil aviation or in open areas where agricultural aviation is working. According to specialists, the danger lies in the fact when a civil or military plane is flying at low altitude, it may be damaged during flight if crashed (hit) even by the most ordinary 250-gram drone.

Does it really matter what type or sizes of drone it is in order to determine if it is safe and let it fly around unhindered and uncontrolled? Who will resolve on this issue?

In Bulgaria, the Minister of Transport, Information Technology and Communications manages and controls the civil aviation and civil aircrafts and facilities on the territory of Bulgaria. De facto legal checked and there is a bill being drawn up to regulate these issues. However when approving the registration of drones above certain sizes, law-makers should also remember to provide texts defending the interests of people who do not own drones.

Spring and summer are coming. Drones increasingly shall interfere in our daily lives. They may fly over our heads, homes, and yards and take photos. The drone owner is titleholder of these images – they can be recorded or directly re-sent into social media platforms in real time.

What will happen to our personal freedom, our privacy? What if our property is damaged? A simple

example: when a mid-range drone battery drops down to 30% of its capacity no matter the location, the drone automatically chooses its route to come back to the place it took off. So far, so good. But due to a headwind or other natural phenomena, the same drone may need more battery in order to make it safe back to the place of take-off. Besides, drones are programmed in a way in case they have only 10% of battery charge left, to undertake an action of landing wherever they are located – so a drone may land on our terrace, table, yard, etc. It may hurt a child or scare us...

What shall happen next? Drones are equipped with a map providing information to the owner where the drone has landed – its accuracy is a radius of 10 m. Next, the drone owner comes angry, worried or nervous, bursting into our property in order to pick up the drone. What if there is no one in the property or in the yard? Does the drone owner have the right to enter our property? Drone owners will not think whether they are right or wrong – they will directly enter into the property to get their gadget. Is there a crime committed? If so, is it a burglary or a theft?

One more issue: even if we are kind and let the owner pick it up, how can we be sure this is their own drone? Shall we have the right to ask for documents for ownership? Or half an hour after the drone is taken, the real owner comes to look for it... Then we will be accused we gave it to someone who is not the owner? What rights of protection shall we, ordinary citizens without a drone have?

Or instead of protection there will be a new type of trade developed: sale of the so call drone interceptors – placing some tape in the blades of the intruder and make it on the ground. What shall be our rights then and do we need protection in order to use an interceptor?

Answers to some of these questions can be referred to a whole new branch of the insurance market – and de facto legal shall keep a close eye on it. ///

▷ собственост.

Търговците предупреждават собствениците на дронове да не ги пускат да летят в близост до летища, ползвани от гражданската авиация, нито в открити площи, които се обработват със селскостопанска авиация.

Според специалистите опасността се състои в това, че когато един граждански или военен самолет е на ниска височина, той може да бъде повреден по време на полет при удар дори от най-обикновен 250-грамов дрон.

Но има ли значение какъв е дронът и с какви размери, за да решим, че е безопасен и да допуснем неговото безпрепятствено и неконтролируемо летене? Кои ще решава този въпрос?

У нас Министерът на транспорта, информационните технологии и съобщенията ръководи и контролира гражданското въздухоплаване и гражданските въздухоплавателни средства и съоръжения на територията на Република България. Проверка на de facto legal показва, че се подготвя законопроект за регулация на тези въпроси. Все пак обаче освен за регистрацията на дронове над определени размери, трябва да се мисли и за интересите на гражданите без дронове.

Идват пролет и лято. Дроновете все по-често ще нарушават нашето ежедневие. Могат да летят над главите ни, прелитат над дома ни, над двора ни и да ни снимат. Собственикът на дрона става собственик и на снимките, които могат да бъдат запазени, но могат и директно да се препредават в социалните мрежи в реално време.

Ако се замислим, какво се случва с нашата лична свобода и личното ни пространство? А с нашата собственост, която ще бъде нарушавана?

Един обикновен пример: когато батерията на дрон от среден клас спадне до 30% от капацитета си, където ѝ да се намира дронът сам си избира програмата и се насочва към връщане към мястото, от където е

излетял. До тук добре, но може да се случи така, че поради на срещен вятър или други природни явления дронът може да изразходи батерията си доста преди да се е върнал при собственика си. Дроновете са програмирани така, че когато останат с 10% от зарядния капацитет на батерията, те предприемат действие „приземяване“, където и да се намират. Така че дронът успешно може да се приземи на терасата ни, на масата ни или в нашия двор. Може да нарани дете, да ни изплаши и т. н.

При такава постановка какво се случва оттук нататък. Дроновете са снабдени с карта, която дава информация на собственика къде дронът се е приземил с точност в радиус от 10 м.

И какво се случва тогава – идва ядосан, обезпокоен или нервен собственик на дрон и нахълтва в имота ни, за да си прибере дрона. Ако в имота (двора) няма никого, какво се случва тогава? Има ли право собственикът на дрон да влезе в имота ни? Истината е, че той дори няма да се замисли дали има право или не,

а направо ще влезе.

Какво престъпление ще е налице тогава – влизане с взлом или кражба?

Дори да сме добронамерени и допуснем собственика на дрона да си го прибере, ще знаем ли със сигурност, че това е неговият дрон? Ще имам ли право да изискам документи за собственост? Възможно е половин час след като дронът е взет да дойде истинският собственик и да си го поиска. Тогава ще ни обвини, че сме го върнали на лице, което не е собственик? Какви права за защита ще имаме ние?

Или вместо защита ще се развие нов вид търговия – продажбата на т. нар. дрон-прихващач, който слага прът в колелото на другия дрон или буквално – пуска лента в перките на досадника и той пада? Тогава какви са ни правата и имаме ли защита за ползваме такъв дрон?

Отговорите на част от тези въпросите могат да се отнесат и към един цял нов клон от застрахователния пазар, който de facto legal ще следи. ///

Фондация „Право и интернет“ създава политики за използване на информационни технологии и съдейства за по-бързо навлизане на технологиите в работата на администрацията и съдебната система

В България има една световно известна и търсена неправителствена организация, която работи с над 100 национални и международни партньора и променя света с помощта на информационните технологии.

Фондация „Право и интернет“ е една от най-успешните и реномирани неправителствени организации, която осъществява дейности в областта на развитието на правната уредба на информационните и комуникационните технологии и реализира проекти за навлизането им във всички сектори на обществения живот, в частност електронно управление, електронна търговия, електронно здравеопазване, електронно образование, електронно правосъдие и др.

Създадена през 2001 година, настоящем фондацията е реализирала успешно над 100 национални и международни проекта. До-

нори и финансиращи организации са българското правителство, правителството на САЩ, USAid, ABA CEELI, Фондация „Отворено общество“, Канадската агенция за международно развитие, Европейската комисия и много други.

Сред партньорите на фондацията са реномирани висши

учебни заведения като водещите университети в Грьонинген, Шефилд, Малта, Льовен, Рованиemi, Хановер, Брюксел, Лондон, национални и международни асоциации и международни институции като Джунитър Ачийвмънт, Интерпол и други.

Наред с проекти, насочени към право на информационните технологии, от 2016 година Фондация „Право и интернет“ се насочва и към проекти, целящи подобряване на образователната програма в сферата на кибер сигурност и защита срещу кибер престъпления, защита на лични данни и лична сфера. ///

www.netlaw.bg

Law and Internet Foundation Creates Policies for Information Technologies Use and Boosts the Use of Information Technologies by the Government and the Judiciary

In Bulgaria there is a world famous and wanted non-governmental organization which works with more than 100 national and international partners, and changes the world with the help of information technologies.

Law and Internet Foundation is one of most successful and renowned NGO which carries out activities in the field of development of the legal framework of ICT and realizes projects for their dissemination in all sectors of public life, particularly e-governance, e-commerce, e-health, e-education, e-justice and other.

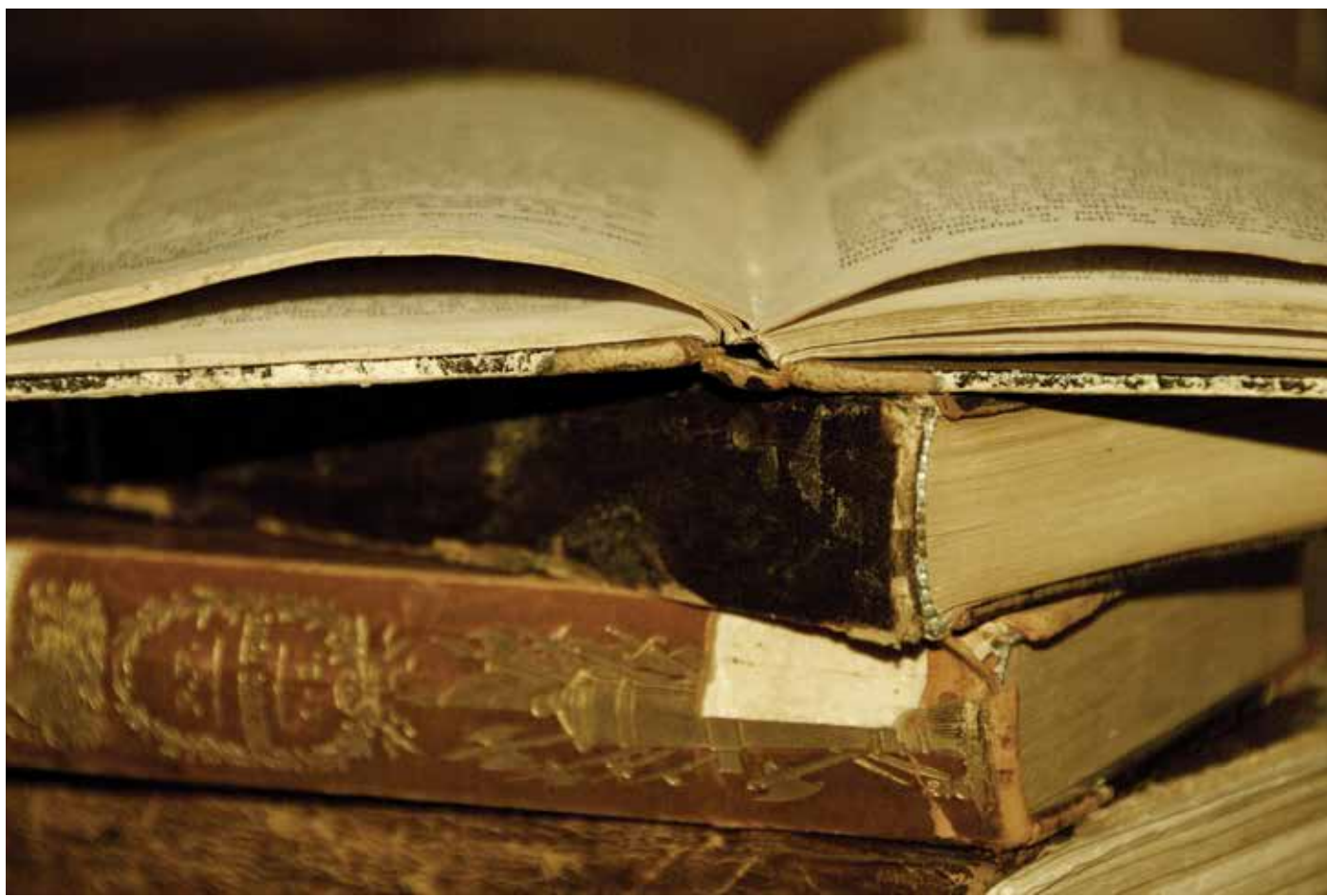
Since its foundation in 2001 the Foundation managed to successfully complete over 100 national and

international projects. Donors and funding bodies are the Bulgarian government, the USA government, USAid, ABA CEELI, the Open Society Institute, the Canadian Agency International Development, the European Commission, etc.

Among the partners of the Foundation are renowned higher education institutions such as the leading universities in Groningen, Sheffield, Malta, Leuven, Rovaniemi,

Hannover, Brussels, London, national and international associations and international organizations such as Junior Achievement, Interpol and others.

Along with projects focused on the ICT legal framework, from 2016 Law and Internet Foundation expands towards projects aimed at improving the educational programs in the field of cyber security and cyber-crimes protection, protection of personal data and privacy. ///

Пак заградиха пътя на отделния човек до Конституционния съд

Автор
Проф. Емилия Друмева
By Prof. Emilia Drumeva

Петото изменение на Конституцията е вече факт. Съгласно установената традиция и тази поредна поправка представлява комплекс от изменителни и отменителни текстове, подчинени на обща идея да се засили ролята на Съдебната власт в съвременната държава. На теория Съдебната власт (Юдикативата) като

клон на „разделените власти“ не участва в политиката – нито във формирането ѝ, нито в изпълнението ѝ. Тя по дефиниция е независима от другите две „политически“ власти. Юдикативата решава правни спорове и така защитава права и законни интереси на отделния човек, на юридическите лица и държавата. Но едновременно с това Юдикативата упражнява пряк контрол за законсообразност върху Изпълнителната власт, вкл. върху актовете на правителството и на отделни министри, разглежда и решава

правни спорове със значими интереси за държавата и за частни лица, т. е. участва в цялостното функциониране на държавата и в тази си позиция подлежи на отчетност и контроли (вътрешни и външни).

Фокусът на 5-ото изменение отново бе върху Висшия съдебен съвет (ВСС). Обяснимо е, защото този орган олицетворява цялата концепция, заложена в Конституцията, че Съдебната власт няма политическо измерение, за разлика от другите две власти няма

титуляр с ръководна функция, че е самостоятелна в осъществяването на функциите си. Но едновременно с това не е капсулирана в себе си, а взаимодейства с другите власти в рамките на Конституцията. ВСС е орган на съдебната власт за вътрешна самоселекция на нейните кадри – съдии, прокурори и следователи, и тяхната кариера. Първият Закон за съдебната власт (1994 г.) определяше ВСС като орган от действащи магистрати, който заседава веднъж седмично. През годините това разбиране претърпя еволюция, за която съществен принос имаше и Конституционният съд, а след изменения в Конституцията и законодателството ВСС стана управленски орган, но не в Изпълнителната власт, а в Съдебната власт. И тук е сложността: като управленски орган ВСС прилага правила и практики, присъщи на Изпълнителната власт, включително като издава и подзаконови нормативни актове. А като орган на съдебната власт ВСС прави кадрова селекция на магистратите, замислена като гаранция за независимостта на системата, но и със задачата да се повишава нейния потенциал и ефективност.

Цялата тази сложност бе в сърцевината на предприетото 5-о изменение на Конституцията. Гвоздеят бе промяна в структурата на ВСС с отражение върху вътрешното разпределяне и балансиране в отношенията между съдилища и прокуратура с цел повече ефективност, прозрачност и отчетност като осъзната обществена необходимост. ВСС бе разделен на две колегии – съдийска и прокурорска (вкл. следователи). Принципът за съставянето на ВСС от три източника (по право, избрани от Съдебната власт и избрани от Народното събрание) бе запазен; след реструктурирането ВСС функционира в три формата – съдийска колегия, прокурорска колегия и пленум (всички членове). В Конституцията са записани главните правомощия, осъществявани от всеки от тях; възприет е подходът, че законът може да предвиди още ▷

Yet Again A Block Road for the Individual to Get to the Constitutional Court

The Fifth Amendment of the Constitution is a fact. According to the established tradition, this new amendment is a set of amending and cancelling texts, subject to the general idea of strengthening the role of the judiciary in the modern state. In theory, judiciary (the Judicative) as a branch of „separate authorities” is not involved in politics – neither in its formation nor in its execution. It is by definition independent of the other two „political” authorities. Judiciary resolves on legal disputes and thus protects the legitimate rights and interests of individuals, legal entities and the state. And while judiciary exercises direct control over the legality of executive power, incl. acts of the government and individual ministers, it examines and resolves disputes of important interests for the state and private entities, i.e. it participates in the overall functioning of the state and in this position of its, judiciary is subject to reporting and control (internal and external).

The focus of the fifth amendment was again on the Supreme Judicial Council (SJC). Understandably, because this body represents the whole concept set in the Constitution implying judiciary has no political dimension, unlike the other two authorities – it does not have a Chair; it is independent in carrying out their functions. Still, it is not encapsulated in itself but rather interacts with other powers within the Constitution. The SJC is a body of the judicial authority for internal

self-appointing of its personnel – judges, prosecutors and investigators and their careers. The First Judiciary Act (1994) determined the SJC as a body of active magistrates who called sessions once a week. During the years this concept had undergone its evolution, its significant contribution was provided by the Constitutional Court, and after amendments in the Constitution and the legislation, SJC became the governing body, but not in the executive power but rather in the judiciary. And here's the complexity: as a management body, SJC applies rules and practices inherent to the executive power, including by issuing regulations. As a judicial body, SJC makes personnel selection of magistrates, designed to guarantee the independence of the system, but bearing the task of increasing its potential and efficiency.

All of this complexity was at the core of the fifth amendment of the Constitution. The highlight was a change in the structure of SJC with an impact on the internal allocation and balancing relations among Courts and the Prosecutor's Office in order to provide more efficiency, transparency and accountability as a recognized social need. The SJC was divided into two colleges – judicial and prosecutorial (incl. Investigators). The principle of the establishment of the SJC from three sources (by right – appointed by the judiciary and elected by the National Assembly) was preserved; after restructuring, SJC operates in three formats – a Judicial College, a Prosecutorial ▷

▷ правомощия, вместващи се в общата конституционна рамка.

Впрочем, такова разделяне на ВСС на две колегии е идея, отдавна обмисляна в правните среди, препоръчвано е и като работещ в други страни инструмент. Констатацията е, че с извършеното изменение на Конституцията са изпълнени следните изисквания, препоръчвани от експерти и отговарящи на същността и предназначението на Съдебната власт:

- при изборните членове на ВСС бройката на парламентарната квота във всяка една от колегиите да не надхвърля бройката на професионалната; във всяка колегия професионалната и парламентарната квота да имат равен брой изборни членове;

- парламентарната квота за целия ВСС да се избира от Народното събрание с квалифицирано мнозинство 2/3 от народните представители. Гвоздеят в предприетото реструктуриране се оказа как членовете от парламентарната квота да бъдат разпределени във всяка от двете колегии, като инструмент за необходим баланс. Въпросът придоби остри политически измерения до степен, че доведе до оставка на министъра на правосъдието, ангажиран с въпросното разпределяне според внесенния законопроект, изменено в хода на законодателния процес.

(Бел. ред.: на 9 октомври 2015 г. правосъдният министър Христо Иванов подаде оставка при гласуването на второ четене на промените в Конституцията. Поводът бе неспазено от политическото мнозинството обещание с поправките да се укрепи независимостта на Съда.)

Очаква се новата структура да функционира пълноценно след необходимите изменения в Закона за съдебната власт. А те са предвидени да се случат в много кратък срок – към края на месец март т. г.!

И още един момент, на който или не се отдели внимание, или вниманието бе прибързано заредено негативно – с 5-ото изменение

на Конституцията, въпреки че се въведе нова структура на ВСС, не се пристъпи към предсрочно прекратяване мандата на заварения състав на ВСС, а изборните му членове съгласно изрична преходна разпоредба, довършват 5-годишния си мандат, за който са били избрани. Смятам, че този подход на законодателя е изцяло в синхрон с правилата на правовата държава, свидетелства за уважение към мандатността като правен институт на демократичната държава и заслужава подкрепа. А до изтичането на мандатите изменителният закон предвижда механизъм за разделяне на заварения ВСС съобразно с правилата на приетите конституционни промени. Това преходно разделяне ще бъде важен тест за

наличието на вътрешен потенциал на цялата Съдебна власт към конструктивизъм за постигането на близки и по-далечни цели.

С 5-ото изменение на Конституцията бяха засилени правомощията на Инспектората, функциониращ към ВСС съгласно Конституцията, който вече е „Инспекторат на съдебната система“!

И още една стъпка, заложена перспективно във внесенния законопроект – да бъде улесняван достъпът до Конституционния съд чрез разширяване на кръга от субекти, имащи право да го сезират. За съжаление, усилията приключиха със скромнен резултат – право да сезира Конституционния съд бе дадено само на още един

субект – на Висшия адвокатски съвет, и то в ограничен мащаб. Цялата конструкция копира едно към едно правната фигура на Омбудсмана, имащ право да сезира този съд само за закони, нарушаващи правата на гражданите, без обаче въобще да се отчитат същностните различия между Омбудсмана и Висшия адвокатски съвет. Стъпката наистина е силно незадоволителна, но най-малкото провокира замисляне, търсене и намиране на пътеки (а те са възможни; разработени са схеми!) към осъществяването на голямата цел – отделният човек да може да се обърне към този блюстител на Конституцията и при определени условия да търси справедливост за нарушени негови конституционни права. ///

▷ College and a Plenum (all members). The Constitution records the major powers carried out by each of them; there is an approach adopted saying the law may provide more powers integrated within the general constitutional framework.

However, such a division of the SJC into two colleges is an idea long contemplated in the legal community, and recommended as a working tool in other countries. The finding is: the act of amending the Constitution has met the following requirements recommended by experts and meeting the essence and purpose of the Judiciary:

- Whenever electing members of the SJC, the number of parliamentary quota in each of the colleges shall not exceed the number of professional; in each college the professional parliamentary quota shall have an equal number of elected members;

- The parliamentary quota for the entire SJC to be elected by the National Assembly by a qualified majority of 2/3 of the MPs. The highlight in the undertaken restructuring proved how members from the parliamentary quota to be allocated in each of the two chambers as a tool of necessary balance. The issue turned on severe political disputes to the degree leading to the resignation of the Minister of Justice – since he was engaged in the distribution – according to the bill, as amended during the legislative process.

(Editor's Note: On October 9, 2015 the Minister of Justice Mr. Hristo Ivanov resigned during the second reading of the amendments in the Constitution. The occasion was a promise not kept by the political majority – the amendments had to strengthen the independence of the judiciary.)

The new structure is expected to fully operate after the necessary amendments of the Judiciary Act. And they are meant to happen in a very short term – at the end of March!

And yet another topic: either no attention was paid to it, or the attention was hastily loaded negatively – with the fifth

amendment of the Constitution, although it introduced a new structure at the Supreme Judicial Council there were no proceedings to the early termination of the mandate of the outgoing team of the SJC and its elected members with an explicit transitional provision shall finish their 5-year term they were elected for. I believe this legislative approach is fully in line with the rule of law, and shows respect to the mandates as a legal institution of a democratic state and deserves support. Until the end of the mandates, the amending Act provides a mechanism for separating the present SJC in accordance with the rules of the adopted constitutional amendments. This transient separation will be an important test for the presence of the internal potential within the entire judiciary to constructivism in achieving near and more distant goals.

With the fifth amendment of the Constitution the powers of the Inspectorate of the Supreme Judicial Council functioning under the Constitution had been strengthened – it is now an Inspectorate of the judicial system!

Yet another step set prospectively in the introduced bill – to facilitate the access to the Constitutional Court by widening the circle of entities entitled to refer to it. Unfortunately, the effort ended with quite a modest result – the right to approach the Constitutional Court was given to just one more subject – the Supreme Bar Council, and it is on a limited scale. The whole structure fully copies the legal figure of the Ombudsman having the right to approach the court for acts violating the rights of citizens, without at all taking into account the essential differences between the Ombudsman and the Supreme Bar Council. Such a step is indeed very poor, but it at least provokes reflection, searching and finding paths (they are possible; there are schemes developed!) towards the accomplishment of the great goal – the individual to be able to turn to this guardian of the Constitution and under certain conditions to seek justice for their violated constitutional rights. ///

Emilia Nedeva, a lawyer, an expert at „The Association for European Integration and Human Rights” – Plovdiv:

Encroachment on the Procedures Protecting the Dignity of a Lawyer Is an Attack on the Rule of Law

*Емилия Недева, адвокат,
експерт в „Асоциацията за европейска интеграция
и права на човека” – гр. Пловдив*

Законът пази еднакво честта и на магистрата, и на адвоката

*Посегателството срещу процедурите, с които се защитава достойнството
на адвоката, е посегателство върху върховенството на правото*

Автор Емилия Недева
By Emilia Nedeva

Искането за главния прокурор за обявяване противоконституционни текстовете в Закона за адвокатура, които позволяват съвместни проверки с представи-

тели на съда или органите на досъдебното производство при проявено неуважение към адвокат, символично бе внесено в Конституционния съд в Деня на европейския адвокат – 10 декември. Тезите, заложи в това искане обаче, са много далече от европейските принципи на общуване между съди, прокурори и адвокати.

Очевидно Главният прокурор е

съгласен, че съдът и органите на досъдебното производство както и техните административни звена дължат на българския адвокат и на адвоката от Европейския съюз уважение, равно с дължимото на самите тях, защото не е оспорил текста на чл. 29, ал.1 от Закона за адвокатура, който именно въвежда етичното общуване. Този текст обаче би бил ▷

Encroachment on the procedures protecting the dignity of a lawyer is an attack on the rule of Law

The Attorney General's request to declare unconstitutional texts in the Bar Act, allowing joint inspections together with representatives of the Court or pre-trial bodies in cases of disrespect lawyer was symbolically submitted to the Constitutional Court on the European Lawyers Day – December 10. The arguments set in this request, however, are far from the European principles of communication between judges and prosecutors and lawyers.

Obviously Attorney General agrees the court and pre-trial bodies and

their administrative units owe respect to a Bulgarian lawyer and a lawyer from the European Union, just as it is in reciprocity, because it is not in contradiction to the wording of Art. 29, para. 1 of the Bar Act, namely the one introducing ethical communication. This text however would be meaningless if demonstration of disrespect against a lawyer remains without consequences.

Art. 8 of the Basic Principles on the independence of the judiciary, drawn by the UN in 1985, says judges must always behave in such a way as to

preserve the dignity of their office. There is no dispute some of the dignity of the office is the respect a magistrate owes to the parties and their lawyers. Opinion № 3 (2002) of the Consultative Council of European Judges states people who have suffered from judges' mistakes, have the right to complain to the person or the body in power to initiate disciplinary proceedings. This rule is valid for all citizens and legal entities.

However, lawyers are entrusted with additional constitutional rights and legal obligations. Precisely because the law ▷

▷ лишен от смисъл, ако демонстрацията на неуважение към адвокатската остане без последици.

В чл. 8 от Основните принципи за независимост на съдебната власт, изготвени от ООН през 1985 г., се казва, че съдиите трябва да се държат винаги по такъв начин, че да опазят достойнството на своя пост. Няма спор, че част от достойнството на поста е и уважението, което магистратът дължи на страните и техните адвокати. В Становище № 3 (2002) на Консултативния съвет на европейските съдии е посочено, че на лицата, които са пострадали от съдийски грешки, се признава правото да подадат оплакване до лицето или органа, който може да възбуди дисциплинарно производство. Това правило е валидно за всички граждани и юридически лица.

Адвокатите обаче са натоварени с допълнителни конституционни права и законови задължения. Именно защото законът ги е приравнил по уважение и достойнство на магистратите, те имат право на институционална подкрепа. Адвокатите имат правото да поискат защита от страна на единствения орган за всеки адвокат – Адвокатския съвет на колегията, в която членуват. Съгласно чл. 89 т. 5 от Закона за адвокатурата Адвокатският съвет защитава професионалните права,

честта и достойнството на членовете на колегията. Тази защита не подлежи на ограничения. Затова и Адвокатският съвет уведомява съответния административен ръководител да посочи лице, което да участва в проверката. Да се откаже на Адвокатския съвет това право означава да се остави без проверка по фактите едно оплакване, подадено от адвокат, или проява на брутално неуважение към честта или достойнството на член на колегията.

Пресилено и несъстоятелно

Твърденията на главния прокурор, че извършването на „проверка по случая“ е форма на посегателство спрямо независимата съдебна власт и че така се създава паралелна на уредената в ЗСВ процедура за проверка дейността на орган на съдебната власт, са пресилено и несъстоятелни.

Именно чл. 30, ал. 1 от Закона за адвокатурата елиминира всякакви съмнения за паралелни производства по установяване на виновност в поведението на магистратите или органите на досъдебното производство. Докладът от проверката има единствено ориентиран характер за Адвокатския съвет. Изискването за включване на представител на съда или на органите на досъдебното производство в чл. 29, ал. 3 от Закона за адво-

катурата е елемент на прозрачност и равнопоставеност на засегнатите страни при констатиране на фактите. Оспорените текстове са в пълно съответствие с предписанията на Консултативния съвет на Европейските съдии, заложили в Становище 16 (2013) за отношенията между съдии и адвокати. В него се препоръчва развитие на взаимните връзки между адвокатите и съдии на институционално ниво. Подобен диалог може да бъде осъществяван чрез съвместни практики при пълно уважение към етичните принципи на съдиите и адвокатите. Израз на това взаимодействие е атакуваното изискване за изготвяне на съвместен доклад между представител на магистратурата и на адвокатурата. Едва след него адвокатският съвет взема решение дали да се направи предложение за образуване на дисциплинарно производство или не. Предложението, което се подава при условията и реда на ЗСВ, не поставя Адвокатския съвет в положение на привилегирован субект, тъй като мнението му нито има задължителна сила, нито той самият действа при по-различна процедура, отколкото гражданинът, който подава директна жалба до Инспектората на ВСС. Всъщност, наличието на такава процедура по проверка е бариера

▷ has equated them in respect and dignity to the judiciary, they have the right of institutional support. Lawyers have the right to request protection from the sole authority of any lawyer – the Bar Council of the College they belong to. According to Art. 89, it. 5 of the Bar Act, the Bar Council protect the professional rights, honor and dignity of the members of the college. This protection is not subject to restrictions. Therefore, the Bar Council shall notify the respective administrative head and request a person to be appointed to participate in the inspection. Should the Bar Council withdraw from this right, it means it shall leave without checking (inspecting) the facts in a complaint filed by a

lawyer, or it shall be a manifestation of brutal disrespect to the honor or dignity of a member of the College.

Overstrained and ungrounded

The Attorney General's allegations of pursuit of „inquiry into the case“ is a form of violation against the independent judiciary and thus it creates a parallel procedure to the established one in the Law on Judiciary on inspecting the activities of the judicial authority are exaggerated and unsubstantiated.

It is precisely Art. 30, para. 1 of the Bar Act that eliminates any doubts about the parallel proceedings in establishing culpability in the behavior of magistrates or the bodies in pre-trial

proceedings. The inspection report is only of indicative nature for the Bar Council. The requirement of including a representative of the Court or the bodies of pre-trial proceedings in Art. 29, para. 3 of the Bar Act is an element of transparency and equality of the parties concerned with ascertaining the facts. The disputed provisions are in full compliance with the provisions of the Consultative Council of European Judges set in Opinion 16 (2013) on relations between judges and lawyers. It recommends the development of mutual relations between these two groups at institutional level. Such a dialogue could be implemented through joint practices with full respect of the ethical principles of

против многобройни и необосновани оплаквания за демонстрирано неуважение, с каквито съдебното ежедневие е изпълнено, независимо от етичните правила и норми. Процедурата по проверка избуява безкритично възприемане на оплакването и придава обоснованост на крайните изводи, ако те са свързани с виновно проявено неуважение към адвоката.

В повече от 90% обаче, подобни проверки или не приключват с искане за образуване на дисциплинарно производство или не се стига до налагане на дисциплинарно

наказание. Така множество актове на проявено неуважение към адвокат или отказано му съдействие остават без последици.

Трябва да се знае, че съществуват европейски държави, в които магистратите подлежат на Съд на честта, който разглежда етични нарушения, без да налага санкции (Словения) или в които Омбудсманът или Канцлерът на правосъдието може публично да критикува съдия за поведението му (Швеция). Това са все форми на независим коректив на поведението на магистрата, за които не е

повдигано възражение, че накърняват съдийската независимост.

Не следва да се забравя, че адвокатурата е напълно независима и самоуправляваща се организация. Тя е конституционно регламентирана професионална общност поради огромната значимост на упражняваната от нея дейност в защита на гражданските права и свободи. Посегателството срещу процедурите, чрез които се защитава честта и достойнството на адвоката, са посегателство срещу върховенството на правото. ///

judges and lawyers. Expression of this interaction is the disputed requirement of preparing a joint report between a representative of the Magistracy and the Bar Association. Only after having it, the Bar Council decides whether or not to make a proposal for initiating disciplinary proceedings. A proposal submitted under the terms and conditions of the Law on Judiciary does not put the Bar Council in the position of a privileged subject since its opinion neither be binding nor it can operate under a different procedure than a citizen who files a direct complaint to the Inspectorate of the Supreme Judicial Council. In fact, the presence of such a verification procedure is a barrier against the

numerous and frivolous complaints of demonstrated disrespect the court reads daily, regardless of the ethical rules and norms. The verification procedure avoids the uncritical acceptance of the complaint and gives validity to the final conclusions if related to culpable disrespect towards a lawyer.

In more than 90%, however, such inspections do not end with a request to initiate disciplinary proceedings or there is no need to impose disciplinary sanctions. Thus many acts of disrespect to a lawyer or of refused support remain without consequences.

One should know there are European countries where magistrates are subject to a Court of Honor – the latter examines ethical violations

without imposing sanctions (Slovenia) or the Ombudsman or the Chancellor of Justice may publicly criticize the judge's behavior (Sweden). These are all forms of independent corrective to a magistrate's behavior and so far no one has raised an objection these harm judging independence.

On the other hand we should not forget the Bar Association is a fully independent and autonomous organization. It is constitutionally regulated as a professional community due to the huge importance of its exercising activity in defense of civil rights and freedoms. Encroachment on the procedures of protecting the honor and dignity of a lawyer are an attack against the rule of Law. ///

„Царските имоти” в поредна въртележка

Автор Елена Енчева
By Elena Encheva

Един казус, произтичащ на фона на пламналите актуални политически страсти, е на път да получи реабилитация. В началото на 2016 г. темата за т. нар. царски имоти отново излиза на дневен ред.

Поводите са два. Проблемът отново застава на вниманието на последната и решаваща инстанция – Върховния касационен съд – във връзка с делото за двореца „Ситняково”. А най-старият и обрасъл със забвение „царски” процес за бившето стопанство на УБО край Врана, най-накрая приключи с решение на първа инстанция.

Въпросът винаги е бил един: чия собственост са били дворците и горите, ползвани от монархическата институция – на държавата или лични на царете и техните наследници. Но макар и преминали основно в сферата на правосъдието, „царските имоти” продължават да са неудобна тема за цялата държава. Защото в калейдоскопа от резиденции, хижи, гори, актувани, деактувани, искани и връщани на бившия монарх и премиер Симеон Сакскобургготски и на сестра му Мария-Луиза откровено се оглежда вечният и нерешен у нас проблем – за употребата на властта за лично благо. В този смисъл казусът с „царските имоти” е държавнически казус. Сваля (за кой ли път?) маските на властимащите и техните придворни, разголява движещия мотив за завоюването на позиции, илюстрира неадекватното противодействие на държавната машина, която винаги изчаква ге-

тронирането на „върховете”, за да им търси сметка. И на свой ред зарабатва яки обезщетения за сметка на данъкоплатците. Перпетуум мобиле, убийствен за демокрацията. Но такива са фактите.

ПОЛУИСТОРИЧЕСКА РАВНО-СМЕТКА

Началото бе сложено през 1998 г. с един „жест” към даващия заявка за връщане в България някогашен монарх Симеон Сакскобургготски във вид на искане до Конституционния съд (КС) да се отмени законът за одържавяване на имотите на бившите царе Фердинанд и Борис и на техните наследници, действал еднократно през 1947 г. Искането внесе тогавашният главен прокурор Иван Татарчев, но по-късно бившият конституционен съдия Георги Марков разкри, че пътят е подсказан от самия Симеон, който не искал за имотите му да се шуми в парламента и предпочитал потих вариант. Тогавашните управляващи (кабинетът „Костов”) подкрепиха искането до КС, а съдът единодушно го уважи. После обаче самите съдии обясняваха, че решението им не поражда правни последици; било морален акт, единствено с политически ефект.

Да, ама не. В прочита на един кмет, двама областни управители и една поземлена комисия именно то стана аргумент за връщането на дворци и гори на Симеон и сестра му Мария-Луиза. Започна при кабинета „Костов” и се разви основно при управлението на кабинета „Сакскобургготски”.

Схемата се повтаря – с постановления на Министерския съвет имотите се деактуват от публична в частна държавна собственост, а после с други актове се

предават на Симеон и сестра му. Повечето от въпросните правителствени заседания минават под председателството на премиера Сакскобургготски. Конфликт на интереси, доведен до абсурд! Но за други демокрации.

Връщането започва през 1999 г. и приключва през 2003 г.

През 1999 г. на Симеон първо е предоставена за ползване къщата в с. Баня, получава я чак през 2004 г. от областния управител на Пловдив Гьока Хаджипетров.

През 2000 г. столичният кмет Стефан Софиянски деактува двореца „Врана” и го предава на Сакскобургготски.

През 2000-2003 г. поземлената комисия в Самоков с няколко решения връща общо 16 500 дка рилски гори.

През 2002 г. управителят на София област Олимпи Кътев връчва на премиера „Царска Бистрица”, „Ситняково”, а през 2003 г. и „Саръгол”. Игулията се пропуква само веднъж – за двореца „Кричим”, отказан на Сакскобургготски от областния управител на Пловдив Тодор Петков. А нотариалните актове за всички имоти, с изключение на Баня (тя никога не е ставала предмет на правен спор), са на името на държавната служба Интендантство.

АКО НЕ БЯХА ЖУРНАЛИСТИТЕ...

Скандал обаче нямаше и да има, ако не бяха журналистите. Въпросът чии са всъщност „царските имоти” за първи път бе повдигнат през 2003 г. на страниците на в-к „Труд” от Мирела Веселинова и Христо Николов. Впоследствие и юристи, включително някогашният парламентарен председател Йордан Соколов, публично заговориха за незаконността на

„царската реституция“, извършена без никакво правно основание за това. Рояха се аргументите, че имотите винаги са били държавни, а не лични на монарсите. По нотариални актове техен собственик е държавната служба „Интендантство“, придобивани са по давност и са поддържани от държавния бюджет, а не от „личната каса“ на царете. Нужен е специален закон за „царската“ реституция, който да сложи нещата по местата им и да спре черпелето на блага от незаконните актове на държавни чиновници, категорични бяха правници. Едва през м. януари 2010 г. (при първото управление на Борисов и ГЕРБ, когато „Саксбургготски“ вече е история) парламентът наложи мораториум върху ползването на дворците и горите до „приемането на специален закон“. Но такъв няма и до днес.

През 2011 г., в края на мандата на кабинета „Борисов“ държавата заведе дела срещу Симеон за връщането на „Врана“, „Царска Бистрица“, „Ситняково“, „Саръгьол“ и за 16 500 дка рилски гори. По този повод съдят на свой ред наложи възбрана върху разпореждането с имотите до приключване на делата, което обезсмисли мораториума. Но той си стои.

НЕ СТАВА, ВАШЕ ВЕЛИЧЕСТВО!

По ирония на съдбата Симеон постави първи казуса с имотите си на вниманието на българския съд заради двореца „Кричим“. И го загуби на всички инстанции. Така митът за законността на „царската“ реституция рухна.

Процесът приключи през юни 2012 г. във Върховния касационен съд с победа за държавата. Макар че новият ГПК силно ограничи третата инстанция по граждански дела, случаят мина през цедката на ВКС заради значението му за „точното прилагане на закона и развитието на правото“. Върховните съдии се произнесоха по основополагащия въпрос – държавна или частна структура е интендантството, на чието име са нотариалните актове за царските дворци и гори.

Аргументацията на защитата на Симеон (представявана тогава от Ели Христова и Росен Томов) в общи линии е константна. Тогава адвокатите пледираха, че интендантството е частна структура, обслужвала лично монарха. Посочиха, че в царска България държавните учреждения са се създавали с изричен акт и че макар и да са на името на интендантството, имотите са

собственост на Борис III и наследниците му по давност, текла от възцаряването на Борис през 1918 г. до септември 1946 г., когато семейството е изгонено от България.

Според Търновската конституция князът държи цялата реална власт и сам диктува правилата за администрацията, опонира държавата чрез тогавашните си адвокати проф. Владимир Петров и Любомир Денев. Интендантството е администрация за обслужване на държавния глава, а не на личността, изтъкнаха те и направиха сравнение с президентството днес. Посочиха и „говорещите“ разлики в бюджетите на цивилната листа – личната каса на царя и интендантството, обслужвало дворци, зоопаркове, градини и т.н. Докато листата е получавала годишно 6-7 млн. лв., бюджетът на държавната служба интендантство е стигал и до 53 милиона.

Собственикът на „царските имоти“ – интендантството, е най-добре уредената и финансирана държавна служба за издръжка на държавния глава, решиха на 8 юни 2012 г. Костадинка Арсова, Василка Илиева и Даниела Стоянова от ВКС. Бяха категорични и по друг въпрос – монархът не ▷

▷ е можел по давност да завладява имоти за себе си; по силата на Търновската конституция той е трябвало да гарантира и защитава имотите на поданиците си.

Решението им се чакаше с огромен интерес, защото чертаеше практика по горещия казус. Факт е, след него няколко пъти магистрати от Софийския окръжен и апелативен съд се позоваваха именно на думата на ВКС по същия проблем.

Последвалият опит на защитата на Симеон да възобнови спора „Кричим“ във ВКС заради „нови обстоятелства“ бе отхвърлен.

ЗА ТРЕТИ ПЪТ ВЪВ ВЪРХОВНИЯ СЪД

Сега „царските имоти“ за трети път са във Върховния касационен съд. Този път по друго дело – за ловния летен дворец „Ситняково“. Той е първият от петте процеса, които вече държавата води срещу Симеон и сестра му, стигнал до последна инстанция. На 19 януари ВКС се занимава с казуса на закрито заседание, за да прецени дали и той поставя проблеми, заслужаващи касация. Жалбата е на адвокатите на Саксбургготски и Мария-Луиза Ели Христова и Ваня Гигова, държавата се защитава от кантората на Ирен Савова.

Първо окръжният, а миналото лято и столичният апелативен съд бяха единодушни: имотът винаги е бил държавен. Освен че е върната без правно основание – на базата на решение на Конституционния съд от 1998 г., което няма реституционен характер и без закон за „царската реституция“, резиденцията е върху държавна земя, прецениха съдиите. А по силата на Закона за имуществата, собствеността и сервитутите, както и на практиката на Върховния касационен съд в Царство България постройката е на този, чиято е земята. Трето и четвърто е, че „Ситняково“, като останалите имоти, по нотариален акт е на държавна служба „Интендантство“.

Бившият премиер и сестра му бяха осъдени да предадат владението на двореца на държавата,

както и да платят обезщетение за неправомерно ползване.

Решението на ВКС ще бъде прелюбопитно. Първо, ще е показателно дали цялата „царска“ реституция ще се извърти и на трета инстанция в интерес на „точното прилагане на закона и развитието на правото“ или за ВКС този проблем вече е решен. И, второ, ако всички дела минат през цедката на касацията, дали пък самият Върховен съд няма да излезе с противоречиви произнасяния, които да наложат тълкувателно решение. А това ще измести финала на делата към по-нататъшното бъдеще.

Останалите четири процеса, водени от държавата, са на различни етапи. Спорът за ловната хижа „Саръгьол“ приключи на две инстанции, но още не е в списъка на ВКС. Интересното по него е, че Апелативният съд коригира решението на Окръжния, отказал да присъди обезщетение за неправомерното ползване на имота и постанови те да бъдат изплатени. На първа инстанция в полза на държавата приключи и делото за резиденцията „Царска Бистрица“. Без никакво решение още е казусът за 16 500 дка рилски гори.

КЪДЕ Е РАЗУМЪТ?

На този фон държавата не-разумно (и безотговорно) трупа точки в полза на бившия премиер за нарушените му права.

Дело за „пропуснатото“ връщане на близо 1300 дка от бившето стопанство на УБО край Врана, заведено от Симеон Саксбургготски почти по времето, по което си беше поискал „Кричим“, бодее очите с мудността на правосъдието. Процесът е в Софийския градски съд още от 2008 г. След смяна на поне седем докладчици, казусът е обявен за решаване на първа инстанция едва през ноември 2014 г. А решението излезе чак на 22 януари 2016 г. То не е изненадващо – претенциите на Симеон и сестра му са отхвърлени като неоснователни.

Но защо е било това забавяне? Последната съдийка Петя Георгиева, която трябваше да напише решението, вече не е работа

в СГС, обясниха оттам. След смяна на поне седем докладчици казусът е обявен за решаване на първа инстанция едва през ноември 2014 г. А решението излезе чак на 22 януари 2016 г. То не е изненадващо – претенциите на Симеон и сестра му са отхвърлени като неоснователни. Но защо е било това забавяне? Последната съдийка Петя Георгиева, която трябваше да напише решението, вече не е работа в СГС, обясниха оттам. Тя не е била щатен кадър на СГС и след проточила се командировка миналата година е върната в столичния районен съд. Откомандиrowането обаче не я освобождава от задължението да приключи висящите си дела. И хич не е извинение за прескачането на всякакви „разумни срокове“ по евроконвенцията за правата на човека. Протакането на решение с над 1 година е извън допустимите предели. Като обяснение за забавянето съдийката е посочила сложността на преписката и многото молби и искания на страните. Поела е ангажимент да напише решение сега, през м. януари (2016 г.), казаха от СГС.

Но вината далеч не е само на единичния магистрат. Разтягането на граждански спор, пък бил той и „царски“, цели седем години (от 2008 г. до обявяването за решаване през 2014 г.) е на сметката на ръководството на съда. Пореден красноречив атестат за неговата работа. За което гражданинът Саксбургготски също може да потърси сметка.

От 2010 г. в Евросъда по човешките права в Страсбург има жалба от Симеон и сестра му за тегобите с имотите. Като на прицел най-вече е гласуването от парламента мораториум. Адвокатът им по това дело Михаил Екимджиев го определя като „акт на назидание срещу Симеон“.

Защитниците на държавата по „царските дела“ също неведнъж призоваваха депутатите да отменят безсмислената забрана. Отговор от правителство и парламент няма. Затова пък съдът в Страсбург със сигурност ще отговори. Познайте кой ще плаща, ако осъдят държавата! //

King's Estates Once Again on a Carousel Ride

A case, a kind of a cold one amid currently blazing political passions, is about to get its rehabilitation. In early 2016 the topic of the so-called King's estates has once again become an issue.

The reasons are two. The problem again took the attention of the last and decisive instance – the Supreme Court of Cassation – due to the case of Sitnyakovo palace. The oldest and overgrown with oblivion King's case regarding the ex-possession of UBO (the ex-Agency of Safety and Security) near Vrana has finally been resolved at first instance.

The question has always been one: whose were the palaces and forests used by the monarchical institution – the state's or personal (the kings' and their heirs').

Although being mainly in the field of justice, the King's estates continue to be a hot potato for the whole country. Because in the kaleidoscope of residences, cottages, forests, with/without title deeds, requested and returned to the former monarch and prime minister Simeon Saxe-Coburg-Gotha and his sister Maria-Louisa, one can openly see the eternal and unsolved issue in our country – use

of power for personal benefit. In this sense, the case of the „royal estates” is a statesmanlike case. It removes (again, an umpteenth time) masks of rulers and their courtiers, it uncovers the guiding reason in conquest of positions, it illustrates inadequate counter actions to the state machine – the latter always waiting dethroning of those of highest power in order to hold them accountable. This in turn has earned huge benefits at the expense of taxpayers. A perpetuum mobile, murderous to democracy. Nevertheless, these are the sad facts.

A HISTORIC WHITE BALANCE

The beginning was set in 1998 by a „gesture” to Simeon Saxe-Coburg-Gotha who gave hints of his return to Bulgaria – the gesture in question was in the form of a request to the Constitutional Court (CC) to repeal the law on nationalization of the property of former Kings Ferdinand and Boris and their heirs – since the law was implemented once in 1947. The request was submitted by Ivan Tatartchev, Attorney General at the time. Later the former constitutional judge George Markov revealed the way of doing it was initially suggested

by Simeon himself who in turn did not want much fuss in the Parliament related to his property and preferred a quieter option. The Kostov's government at that time supported the request to the Constitutional Court, and the Court unanimously upheld. But then the judges themselves explained their resolution did not lead to any legal consequence; it was rather a moral act of a mere political effect.

Yes, but no. In reading it a mayor, two governors and a Land Commission found it to be an argument to return palaces and forests to Simeon and his sister Maria-Luisa. It all started during Kostov's governance, and further developed during the Gotha's governance.

The pattern is repeated – pursuant to regulations by the Council of Ministers, the properties were excluded from the register to become private state property, and then under other acts (deeds) the same were transferred to Simeon and his sister. Most of the government meetings in question were held under the chairmanship of the Prime Minister Saxe-Coburg-Gotha. Conflict of interest brought to the extent of an absurd! Yes, in other democracies though, but not here.

RETURNING STARTED IN 1999 AND ENDED IN 2003

In 1999, Simeon was first provided to use the house in the village of Banya. He got it only in 2004 by the District Governor of Plovdiv, Gyoka Hadjipetrov.

In 2000, Sofia Mayor Stefan Sofiyanski de-registered the Vrana palace and transferred it to Saxe-Coburg-Gotha.

In 2000-2003 the Land Commission of Samokov (pursuant to several resolutions) returned a total of 16,500 acres of Rila Mountain forests.

In 2002 the Governor of Sofia region Olimpi Katev handed to the ▷

Двореца „Саръгол”
Saragol palace

▷ Prime Minister Tsarska Bistrica and Sitnyakovo, and in 2003 Saragyo. The idyll cracked only once – with the Krichim palace – the District Governor of Plovdiv Todor Petkov refused to return it to Saxe-Coburg-Gotha. It turned out all notary deeds of all properties except the one in Banya (it had never become subject of a legal dispute) were owned by the Commissariat (state civil service).

IF IT WERE NOT FOR THE JOURNALISTS...

There would have been no scandal if it were not for the journalists. The question of whose the King's estates actually are was first raised in 2003 by Mirela Veselinova and Hristo Nikolov in the pages of Trud newspaper. Subsequently, jurists, including the former Parliamentary Chairman Yordan Sokolov, publicly spoke of the unlawfulness of the „royal restitution” carried out without any legal basis for it. Arguments swarmed the properties had always been public, not personal of the monarchs. The notary deeds showed the Commissariat was their owner; they were acquired by prescription and maintained by the state budget, not by the Kings' personal purse. It takes a special law for a royal restitution to enter into force in order to put things in place and stop the abstraction of goods under illegal acts of state officials, lawyers were adamant. Only in January 2010 (with the first governance of Prime Minister Borisov and his party GERB, the „Gotha” became history), the Parliament imposed a moratorium on the use of palaces and forests until the „adoption of a special law.” But there is no such a law even today.

In 2011, at the end of the mandate of Borisov governance, the state filed lawsuits against Simeon on the return of Vrana, Tsarska Bistritsa, Sitnyakovo, Saragyo and 1,650 ha of Rila forests. On this occasion the court in turn imposed an interdict of the property until the final resolutions under the cases – and this in turn made the moratorium pointless. But it still stands.

NOT POSSIBLE, YOUR MAJESTY!

Ironically, Simeon was the first who

Дворецът „Царска Бистрица”
Tsarska Bistrica palace

brought the attention in the case of his properties to the Bulgarian court – in regards to Krichim palace. He lost it in all instances. Thus the myth of the legality of the „royal” restitution was busted.

The court proceedings ended in June 2012 at the Supreme Court with a victory for the state. Although the new Civil and Procedural Code severely restricted the third instance in civil matters, the case passed through the sieve of the SCC because of its importance to the „strict application of the law and judicial advancement”. The Supreme Court judges ruled on the fundamental issue – whether the Commissariat is a public or private body – since the notary deeds of the King's palaces and forests are entitled to it.

Simeon's attorney's argument (represented then by Eli Hristova and Rosen Tomov) has been generally one and the same. At that time lawyers claimed the Commissariat was a private body, personally serving the monarch. They pointed out royal government offices in Bulgaria were established pursuant to an explicit act and although the notary deeds was drawn up on the name of the Commissariat, the properties were owned by Boris III and his successors by limitation starting from the reign of Boris from 1918 until September 1946, when the family was expelled from Bulgaria.

Pursuant to the Turnovo Constitution, a prince holds the actual power and he dictates the rules of administration, opposed the state the

King's lawyers then (Prof. Vladimir Petrov and Lubomir Denev). The Commissariat was an administration serving the head of state, not the individual; they stressed and made a comparison to the Presidency today. They also pointed the evident differences in the budgets of the civil list – the King's personal fund and the Commissariat served in palaces, zoos, gardens, etc. While the list used to receive BGN 6-7 million on an annual basis, the Commissariat civil service used to reach some BGN 53 million.

The owner of the „royal estates” – the Commissariat – is best governed and funded civil service in support of the Head of state, resolved Kostadinka Arsova, Teodora Ilieva and Daniela Stoyanova of the SCC on June 8, 2012. They were adamant in yet another matter – the monarch could not get estates for himself due to limitation; but pursuant to the Turnovo Constitution he had to ensure and protect the property of his subjects.

Their ruling was awaited with great interest, because it had to trace the legal practice in such a hot-potato case. It is a fact there were Sofia District and Appellate Court magistrates (after this resolution) who pleaded the SCC word on several occasions.

Simeon's subsequent attempt (by his attorneys) to reopen the Krichim palace dispute at the Supreme Court of Cassation due to „new circumstances” was rejected.

FOR THE THIRD TIME AT THE SUPREME COURT

Currently, the „royal estates” are for their third time at the Supreme Court of Cassation. This time it is another case – in regards to Sitnyakovo summer hunting palace. It is the first of the five proceedings the State has been already initiated against Simeon and his sister, and it has reached the last instance. On January 19, the SCC had a closed session hearing in order to determine whether it raises issues related to cassation. The complaint was submitted by Maria-Luisa and Saxe-Coburg-Gotha's lawyers, Eli Hristova and Vania Gigova; the State's represented by Iren Savova's legal office.

First the District Court, and last summer Sofia Court of Appeal were unanimous: the property has always

been state-owned. Besides the fact it was returned without any legal groundings – pursuant to a resolution of the Constitutional Court in 1998 – and it has no restitution nature and without a law or regulation on the so called „royal restitution”, the residence stands on state land resolved the judges. A virtue of the Law of the assets, property and easements, as well as the practice of the Supreme Court of Cassation, in the times of Kingdom of Bulgaria, whoever the owner of the land is, theirs is the building on it. Third and fourth, just as the remaining properties, so is Sitnyakovo – pursuant to a notary deed – is owned by Commissariat Civil Service.

The former Prime Minister and his sister were ordered to transfer the possession of the palace to the state and to pay compensation for illegal use.

The SCC's resolution shall be more than curious. First, it shall be indicative of whether the whole „royal” restitution shall be twisted at third instance, too – in the interest of „the proper application of the law and the evolution of the law”, or to SCC this issues has already been solved. And second, if all cases pass through the sieve of cassation, shall the Supreme Court itself come up with contradictory pronouncements that may require interpretative decision? This will shift the end of the cases to further future.

The remaining four process initiated by the State are in different stages. The dispute over the Saragyl hunting lodge ended at two instances, but it is not yet in the SCC list. An interesting fact is the Court of Appeal corrected the resolution of the District Court – the latter had refused to ask for damages for the wrongful use of the property, and the former ordered these to be paid. Tsarska Bistritsa Residence case was resolved in the first instance in favor of the State. Currently, there are no further resolutions in the case of the 1,650 ha of Rila forests.

WHERE IS THE REASON?

Having this in mind, the State has unreasonably (and irresponsibly) scored points in favor of the former prime minister – for his violated rights.

A case of a „missed” (skipped)

return of nearly 130 ha from the former land plot of the UBO near Vrana, initiated by Simeon at about the time when he asked for Krichim, demonstrates the slowness of justice. The case has been idle at Sofia City Court since 2008. After changing at least seven reporters the case was scheduled for resolving at first instance only in November 2014. The resolution came out on 22 Jan 2016. It was not surprising – Simeon and his sister's claims were rejected as groundless. Why such a delay then? The last judge, Petya Georgieva, who had to write it is no longer working at the SCC, explained the administration there. She was not a full-time staff member of the SCC and after protracted business trip last year she was taken back to Sofia District Court. No business trip exempts her from the obligation to resolve on pending ongoing affairs. No excuse is reasonable when deadlines have long been crossed – even pursuant to the European Convention on Human Rights. Postponing (delaying) a resolution for over one year is outside any permissible limits. The judge's explanation for the delay? Indicated complexity of the case and the many petitions and requests of the parties. She had promised to write a resolution this January (2016), said the SCC.

But the blame is far from just a single magistrate's. Stretching a civil dispute, be it even a „royal” one for seven years now (from 2008 until the announced resolution in 2014) is a bad sign for the Management of the Court; a yet another eloquent testimonial of its work. And Simeon, the citizen, may well seek compensation.

Since 2010, the European Court of Human Rights in Strasbourg has filed a complaint by Simeon and his sister related to their troubles and wanders related to their properties. The main target is the moratorium passed by the Parliament. Michael Ekimdjev, their lawyer in this case, defines it as „an act of edification against Simeon”.

The State attorneys under the royal matters have also repeatedly called on lawmakers to repeal the ban meaningless. No response by Government and Parliament. Therefore, the court in Strasbourg shall surely answer. Guess who will pay if the state is convicted! //

Пенсиониране през 2016 г.

Нови правни възможности за прекратяване на трудов договор

Автор Атанас Йорданов
By Atanas Yordanov

Казус: Разбрах, че пак се увеличава възрастта за пенсиониране. През м. август 2016 г. навършвам 64 години. Към м. декември 2015 г. имам натрупан осигурителен стаж 37 години и 9 месеца от трета категория и работя по трудов договор. Кога ще мога да се пенсионирам? Налага ли се да си прекратя трудовия договор, за да мога да си получавам пенсията?

(Въпросът е зададен от Ц. Иванов, гр. София)

Отговор: Ще придобием право на пенсия за осигурителен стаж и възраст през м. април 2016 г. при условие, че продължите да трупа-

те осигурителен стаж до тогава. Не е необходимо да бъде прекратен трудовият Ви договор, за да се пенсионира.

От 01 януари 2016 г. законодателят промени режима на пенсиониране като измени Кодекса за социално осигуряване (КСО) – бр. 61 на Държавен вестник от 11 август 2015 г.

За пореден път се въвежда нова възраст и продължителност на натрупан осигурителен стаж, необходими за придобиване право на пенсия. Така съгласно чл. 68, ал. 1 от КСО от началото на 2016 г. мъжете, работили при условията на трета категория труд, трябва да са навършили 63 години и 10 месеца и да имат 38 години и два месеца осигурителен стаж. А за жените, които са полагали труд в същата категория, необходимата възраст е 60 години и 10 месеца, а

натрупаният осигурителен стаж – 35 години и 2 месеца.

Освен това от 31 декември 2016 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година различно за двата пола, както следва:

- за мъжете – до 31 декември 2017 г. възрастта се увеличава с 2 месеца, а от 1 януари 2018 г. – с по 1 месец за всяка календарна година до достигане на 65-годишна възраст;

- за жените – до 31 декември 2029 г. възрастта се увеличава с по 2 месеца за всяка календарна година, а от 1 януари 2030 г. – с по 3 месеца за всяка календарна година до достигане на 65-годишна възраст.

От 31 декември 2016 г. осигурителният стаж за придобиване право на пенсия се увеличава и за двата пола от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на осигурителен стаж в размер от 37 години за жените и 40 години за мъжете – чл. 68, ал. 2 от КСО.

Според изменената разпоредба на чл. 68, ал. 3 от КСО, която също започва да действа от началото на 2016 г., в случай че лицата нямат право на пенсия по реда на чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО, те придобиват право на пенсия при навършване на възраст 65 години и 10 месеца и най-малко 15 години действителен осигурителен >

Retirement in 2016

New legal possibilities for termination of an employment contract

Case: I understand there is yet another increasing in the retirement age. In August 2016 I will turn 64 years old. As of December 2015 I have accumulated 37 years and 9 months of pensionable service of third category and I am currently working under an employment contract. When shall I retire? Do I have to cancel my employment contract in order to be able to receive pension?

(A question asked by Mr. Ts. Ivanov, Sofia)

Answer: You will become entitled to a retirement age in April 2016 provided you continue to accumulate pensionable service until then. No need to terminate your employment contract in order to retire.

From 1 January 2016 the legislature changed the retirement schedule plan by amending the Social Security Code

(SSC) – issue 61 of the State Gazette (dated: 11 August 2015).

Once again there is a new age and duration of accumulated pensionable service required for having the entitlement to a pension. Thus according to Art. 68, para. 1 of the Social Security Code, since the beginning of 2016 men who have worked under the third category of employment must be aged 63 years

and 10 months old and have 38 years and two months of pensionable service. About women who have worked in the same category, the required age is 60 years and 10 months, while the accumulated retirement period is 35 years and 2 months.

Furthermore, from December 31, 2016 the age was increased from the first day of each subsequent calendar year different for both sexes, as follows:

- Men – until December 31, 2017: age increase by 2 months and from 1 January 2018 on – with one month for each calendar year until reaching 65 years of age;
- Women – by 31 December 2029: age increase by two months for each

calendar year, from January 1, 2030 – with three months of each calendar year until reaching 65 years of age.

From December 31, 2016 pensionable service increases for both sexes from the first day of each subsequent calendar year by two months until reaching pensionable service of 37 years for women and 40 years for men – Art. 68, para. 2 of the Social Security Code.

According to the amended provision of Art. 68, para. 3 of SSC, entering into force from the beginning of 2016 in the event people are not entitled to a pension pursuant to Art. 68, para. 1 and 2 of the SSC, they become entitled to a pension at the age of 65 years and 10 months and at least 15

years of actual pensionable service up to December 31, 2016. After this date, the age is increased from the first day of each subsequent calendar year with two months until the age of 67. These apply to both sexes.

Legislative provisions in Art. 68, para. 4 of SSC say past December 31, 2037 the age pursuant to Art. 68, para. 1 of SSC shall be linked to the increase in average life expectancy.

Another significant change (effective January 1, 2016) was introduced with the new Art. 68a of SSC regulating the terms and conditions for the acquisition of pension age and reduced size of pension. Under the new regulations, people who have the required pensionable service under ▷

▷ стаж до 31 декември 2016 г. След тази дата, възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на 67-годишна възраст. Тези правила се отнасят и за двата пола.

Законодателят разпореди в чл. 68, ал. 4 от КСО, че след 31 декември 2037 г. възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО се обвързва с нарастването на средната продължителност на живота.

Друга съществена промяна (в сила от 1 януари 2016 г.), се въвежда с новосъздадения чл. 68а от КСО, с който се уреждат условията и реда за придобиване на пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер. Съгласно новата нормативна уредба лицата, които имат изискуемия осигурителен стаж по чл. 68, ал. 2 от КСО, могат по свое желание да се пенсионират до една година по-рано от възрастта си по чл. 68, ал. 1 от КСО. В този случай пенсията се отпуска от датата на заявлението, но трябва да се има предвид, че тя се изплаща в намален размер пожизнено. А лицата, на които е отпусната пенсия в намален размер, нямат право на пенсия по чл. 68, ал. 1, 2 и 3 от КСО.

За отпускане на пенсия вече не е нужно прекратяване на осигуряването респективно – на трудовия договор. Такова изискване

законът предвиждаше до 1 януари 2015 г. До тогава разпоредбата на вече отменения чл. 94, ал. 2 от КСО изискваше прекратяване на осигуряването по българското законодателство, съответно прекратяване на трудовата дейност по законодателството на държава, с която се прилага международен договор в областта на социалната сигурност, за да могат лицата да се пенсионират. Най-често това означаваше прекратяване на трудовия договор.

Вярно е, че с измененията на

Кодекса на труда (КТ) от м. юли 2015 г. бяха въведени две основания за прекратяване на трудовото правоотношение поради пенсиониране, като едното от тях става по инициатива на работника или служителя, а другото – по инициатива на работодателя. Това обаче са само правни възможности за прекратяване на трудовия договор. Не е задължително трудовото правоотношение да бъде прекратено, за да бъде отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст. ///

▷ Art. 68, para. 2 of the SSC, may retire one year prior to their pension age pursuant to Art. 68, para. 1 of SSC, if they wish so. In this case, the pension is granted from the date of application, but they must keep in mind it shall be paid at a reduced rate for life. In addition, a person who is granted a pension at a reduced rate has no rights to receive a pension under Art. 68, para. 1, 2 and 3 of the SSC.

Pension granting no longer requires termination of insurance, or the employment contract respectively. Such a requirement law allowed prior to 1 January 2015. Until then the provision of the already revoked Art. 94, para. 2 of the SSC demanded termination of

insurance by the Bulgarian legislation, termination of employment under the law of a country of applicable international treaty respectively in the field of social security in order to allow people to retire. Most often this meant termination of the employment contract.

It is true with the amendments of the Labor Code (LC) since July 2015 two justifications of termination of employment due to retirement were introduced: one of them is an initiative of the employee, and the other one - an initiative of the employer. These are only legal possibilities for termination of employment. It is not necessary employment to be terminated in order a pension under pensionable services and age to be granted. ///

С решение на съда на 11-годишно момче в Бразилия промениха пола

Безпрецедентно съдебно решение е издадено в Бразилия, съобщава Globo.com.

Съдия Андерсън Кандиото постанови, че 11-годишното момче (името му не се цитира) ще получи нови документи, удостоверяващи самоличността му. В графата "пол" ще бъде написано "женски". Освен това детето ще има и ново име.

Момчето е родено с анатомични аномалии, има нарушена полова идентичност и се чувства женски пол; облича се като момиче, държи се като момиче.

През 2012 г., когато е бил на 9 години, семейството му е завело дело в съда, за да промени името и пола на детето. Процесът е продължил три години и на 28 януари т. г. беше произнесена присъдата в полза на ищците.

Преди да се обърнат към съда,

родителите са завели момчето в Клиниката за разстройство на половата идентичност и сексуалната ориентация към Центъра за съдебна психиатрия и психология. Там специалистите са диагностицирали разстройство на сексуалното му поведение и тогава

родителите взели решение за грастичната промяна.

В хода на процеса имената и други лични данни на семейството се палят в строга тайна, защото огласяването им може да навреди както на възрастните, така и на детето.

"Постанових такова решение, за да живее детето така, както то се възприема, да се уважава като личност и да не страда от дискриминация и дори от отхвърляне от другите", - така обясни решението си съдия Кандиото.

Той добави, че смята родителите на момчето (което сега ще расте като момиче) за герои, защото не са се оставили на прегразсъдъците, а са решили да се борят за щастието на детето си. ///

A Judge Rules out in Favor of a Gender Change of an 11-Year-Old Boy

The unprecedented court resolution was issued in Brazil

Judge Anderson Candiotto ruled an 11-year-old boy (his identity has not been provided) shall receive new ID documents, certifying his – now her – identity. The box "sex" shall be marked as "Female". Besides, the child shall have a new name, too.

The boy was born with anatomical abnormalities, an impaired gender identity and he feels like a female – he dresses and behaves like a girl.

In 2012, when he was only 9, his parents filed a lawsuit in Court demanding his name and gender change. The proceedings lasted three years and on Jan 28 the Court resolved in favor of the parents.

Prior to turning to the Court, they had brought the boy to the Clinic of

Gender Identity and Sexual Orientation Disorders with the Center of Forensic Psychiatry and Psychology. Specialists

Андерсън Кандиото
Anderson Candiotto

diagnosed a sexual behavior disorder and only then the parents decided to undertake this radical change.

During the court hearing, the family name and other personal data were kept confidential, since their publicity could harm both the adults, and the child.

"I resolved in favor of the child – so that s/he could live as s/he perceives her/himself, respect her/himself as a person and not suffer from discrimination or even rejection by others, explained his decision Judge Candiotto", and added: "I think these parents are heroes since they have not remained subject to their prejudice but have decided to fight for the happiness of their child. ///

*Мира Суховейко,
журналист от телевизия PolsatNews,
специално за de facto legal:*

50 000 души по улиците заради конституционни и медийни регулации

Автор Мира Суховейко
By Mira Suchowiejko

Европейският комисар по цифрова икономика и цифрово общество Гюнтер Йотингер предупреди властите в Полша, че е възможно откриването на процедура за нарушаване на основни ценности на ЕС. Преди това имаше криза и със статута на част от съдиите в Конституционния съд. Каква е политическата основа за развитието на тази правна и конституционна ситуация?

Ситуацията в Полша привлече вниманието на Европейската комисия след поредица от решения на новото полско правителство, дошло на власт след последните парламентарни избори. В средата на м. декември 2015 г. се разгоря скандалът с новите изменения на закона за Конституционния съд. Според промените съдът, който се състои от 15 съдии, ще взема решения с две трети от гласовете в сравнение с необходимото преди обикновено мнозинство.

Всичко започва от правния проблем с Конституционния съд в >

Анджеи Дуга
Andrzej Duda

Гюнтер Йотингер
Gunther Oettinger

*Mira Suchowiejko, a journalist
from PolsatNews Television:*

50,000 on the Streets Because of Constitutional and Media Regulations

Günther Oettinger, the European Commissioner of digital economy and digital society warned the authorities in Poland, it is possible proceedings of a violation of fundamental EU values to be initiated. Previously, there was a crisis with the status of some judges of the Constitutional Court. What is the political basis for the development of this legal and constitutional situation?

The situation in Poland attracted

the attention of the European Commission after a series of decisions of the new Polish government after it came to power with the last parliamentary elections. In mid-December 2015, a scandal flared with the new amendments of the Constitutional Court law. According to the amendments, the court, consisting of 15 judges shall resolve with majority of two-thirds and not as it was so far: by a simple

majority.

Everything started from the legal problem with the Constitutional Court in Poland leading to the fact the court is currently blocked. The new parliamentary majority changed the rules of action of this court. This happened with three consecutive radical steps –the oath of the judges who were elected by the previous majority was not accepted; the second step was the appointment of new judges by the new Parliament – their oath was immediately accepted by the President Andrzej Duda. And finally: the decision of the Constitutional Court on this issue was not observed. Thus, the court partially disagreed with some of the new rules and the structure of the Constitutional Court remained questionable and therefore practically not working. Allow me to remind you, this is the body controlling the constitutional compliance of adopted laws. With the previous rule of Law and Justice (PiS), the Constitutional Court was considered a major obstacle. Under the current rule, they just decided it is time they subjected it or eliminated it. Currently, the majority does not have enough votes in the Sejm (the Lower Chamber of >

► Полша, който доведе до това, че съдът в момента е блокиран. Новото парламентарно мнозинство промени правилата на действия на този съд. Това се случи с три поредни радикални стъпки - като не беше приета клетвата на конституционните съдии, които бяха избрани от предишното мнозинство, втората стъпка беше назначаването свои нови съдии от новия парламент – тяхната клетва веднага бе приета от президента Анджей Дуда. И най-накрая не се изпълни решението на Конституционния съд по този въпрос. Така съдът частично не се съгласява с част от новите правила и под въпрос остава съставът на Конституционния съд и затова практически не работи. Да напомним, че това е органът, който контролира конституционната съобразност на приеманите закони. Тук трябва да припомним, че при предишното управление на „Право и справедливост“ (PiS) Конституционният съд се смяташе за една голяма пречка. При сегашното управление те просто решиха, че е време да го подчинят или да го елиминират. В момента мнозинството няма достатъчно гласове в Сейма (долната камара на Парламента), за да промени Конституцията, и както се вижда, най-лесното е да се изключи Конституционният съд като решаващ фактор (наричан още третата парламентарна камара). Както тукашните коментатори напомнят, Ярослав Качински, сега депутат и лидер на „Право и справедливост“, на практика е начело на държавата. Качински беше 13-ият министър-председател на Полша между м. юли 2006 г. и м. ноември 2007 г. Той е брат близък на покойния бивш президент на Полша Лех Качински. Хора, които наблюдават случващото се в неговата партия, го определят като стратег. Приема се, че обича риска и няма да позволи Полша да бъде отстранена от групата на важните играчи в Европа.

В момента полското общество живее в две действителности – лява и дясна. В случая това не е типичното ляво и дясно разделение,

ние, по-скоро е разделение между консерваторите и либералите. Освен традиционните либерали от Гражданската Платформа, ръководена до преди 2 години от Доналд Туск, която загуби подкрепата на обществото, трябва да отбележим, че има нова партия – „Новочесна“ (Съвременна), на икономиста Ришард Петру, която е в опозиция и е изключително популярна. Нейни привърженици са тази част от обществото, която печели малко по-добре и живее в големите градове. Именно те бяха хората, които протестираха през последните седмици. Промениите в държавните медии и в

дейността на Конституционния съд бяха разпознати като посягане на основите на държавата и хората излязоха по улиците. Първият протест изкара по улиците близо 50 хиляди души. Трябва да отбележа, че в тези хора като че ли няма достатъчно ярост – макар това да е моя лична преценка. Заедно с това трябва да припомним, че има и друга част от обществото. Това е Полша от малкия град, Полша на селото. Това са често пъти бедни хора като в тях има повече ярост, защото през последните осем години те се чувстваха забравени от властта. Политиците от ►

▷ Parliament) to change the Constitution, and as one can see, the easiest is to exclude the Constitutional Court as a decisive factor (also called „the third parliamentary chamber”). As the locals remind, Jaroslaw Kaczynski, now MP and leader of the „Law and Justice” party, in fact is the Head of State. Kaczynski was the 13th Prime Minister of Poland between July 2006 and November 2007. He is the twin brother of the late former president of Poland Lech Kaczynski. People who observe the events and changes in his party say he is a strategist; they assume he loves risk and will not allow Poland to be removed from

the group of major players in Europe.

Currently, Polish society lives in two realities – a left one and a right one. In this case it is not a typical left and right division, rather a division between conservatives and liberals. Besides the traditional liberals from the Civic Platform, led by Donald Tusk until 2 years ago and which lost public support, it should be noted there is a new party – „Nowoczesna” (Modern) of the economist Ryszard Petru, it is in opposition and is extremely popular. Its adherents are the part of society that earns a little better and live in big cities. These were the people who protested in recent

weeks. Amendments in state media and the work of the Constitutional Court were identified as touching the foundations of State and people went out in the streets. The first protest brought some 50 thousand people in the streets. I should mention these people seem not enough furious – even though this is my personal opinion. In addition, it must be remembered there is yet another part of society. This is small-town Poland, village-Poland. These are often poor people who have more rage rising in them – because in the past eight years they felt forgotten by the government. Civic Platform politicians in many different ways ▷

► Гражданската платформа по много различни начини показва, че са се самозабравили, включително и по време последните президентски избори. Така че имаме конфликт на хората от градовете и хората от селата, които търсят виновни, защото не се чувстват облагодетелствани от 25-те години демокрация, чувстват се излъгани. Техен политически представител е партията на Качински. През тези осем години държавните медии малко или много се присмиваха на „Право и справедливост“, имаше го този момент, сега просто техните привърженици са готови да си го върнат. Това е един много популярен аргумент тук, в Полша, че това е вкусът от загубата, това е цената на изборния провал. Това е аргументът на управляващата PiS, с който отговаря на атаките на опозицията.

Промените по отношение на Конституционния съд наистина са много противоречиви, но имам чувството, че хората не ги усещат като свои проблеми. Обикновеният поляк не познава толкова добре механизмите на властта, че да почувства, че там се случва нещо радикално и опас-

но. Ситуацията с държавните медии също не е лесна за разбиране. Обществото е свикнало с драстични промени в медиите. Мисля, че привържениците на „Право и справедливост“ няма лесно да си променят мнението за този, за когото са избрали.

Нарастващият евроскептицизъм в Полша е вид реакция на това, което се случва в Европа, включително и на нахлуващите бежанци. Тези настроения дават на управляващите легитимно да оправдават всякакви решения на новата власт. Мисля си, че също така в представите на полското общество през последните 25 години бе създавана една специфична нагласа – очакването бе поляците да бъдат господари на своята съдба, а то сякаш бе отнето от Брюксел. Това е основата в полското съзнание – една борба за утвърждаване на своята идентичност, дори това да е илюзорно. Тук не се говори на висок глас, но лично аз имам чувството, че държавата сама не би постигнала такова развитие без парите от европейските фондове. Въпреки новите си нагласи, полското правителство не би могло да постигне своите цели без европейските пари.

Според мен едва ли ще видим задействане на наказателен механизъм срещу най-голямата източноевропейска държава. Това е продължителна и оспорвана процедура. Едва след нейното приключване би могъл за първи път да се активира въведението през 2014 г. правен инструмент „Рамка за върховенството на закона“, който позволява налагането на санкции. Той бе създаден заради действията на унгарския премиер Виктор Орбан и се състои от три степени за натиск. Орбан наскоро каза, че ще наложи вето над всеки опит на ЕС да въведе санкции срещу Полша.

В аргументацията си управляващата „Право и справедливост“ вече даде пример с Франция, където имало същия закон за контрол на правителството над обществените медии. Според Reuters правителството на PiS се смята за имунизирано срещу каквото и да било правни действия от страна на еврокомисията. „Това е така, защото смятат, че Полша е по-важна от Унгария, както и защото ако сега пуснем „ядрената бомба“, няма да ни останат никакви лостове за натиск след това.“ ///

Ярослав Качински
Jarosław Kaczyński

▷ demonstrated self-oblivion, including during the recent presidential elections. So we have a conflict of people from the cities against the ones in the countryside, looking for the guilty one since they do not feel benefited from 25 years of democracy, they feel cheated. Their political representative is Kaczynski's party. During these eight years the state media was more or less mocking Law and Justice; now their supporters are ready to fight back. This is a very popular argument here in Poland: it is the taste of losing, that's the price of electoral failure. This is the argument of the ruling PiS, responding to the attacks of the opposition.

Amendments in respect of the Constitutional Court are indeed very controversial, but I have the feeling people do not feel these are their problems. The average Pole does not know so well the mechanisms of power in order to feel there is something radical and dangerous going on. The situation with the state media is also not easy to understand. Society is used to drastic changes in the media. I think „Law and Justice” supporters will not easily change their minds about the one they voted for.

The growing euro-skepticism in Poland is a kind of reaction to what is happening in Europe, including the invading refugees. These feelings let the government legitimately justify any resolutions and decisions of the new power. I also think a certain attitude has been created in the minds of Polish society over the last 25 years – Poles expected to be masters of their destiny and fate, and it now seemed withdrawn from Brussels. It is the foundation of the Polish consciousness

– a struggle for the affirmation of their identity, even if illusory. We do not speak loudly, but I have a feeling the state alone would not have achieved such a development if we did not have European funds. Despite new attitudes, the Polish government could not achieve its goals without EU money.

I think we are not going to see any punitive mechanism trigger against the largest Eastern European country. This is a long and challenging process. Only after its completion the first be instrument could be activated although it was introduced in 2014 – the so called „Framework of the Rule of Law” allowing imposition of sanctions. It was created because of the actions of the Hungarian Prime Minister Viktor Orban and consists of three degrees of pressure. Orban recently said he would veto any attempt by the EU to introduce sanctions against Poland.

In their arguments, the ruling „Law and Justice” already gave the example of France, and the same law there for the government to have control over the public media. According to Reuters, the PiS government is considered immunized against any legal action by the European Commission. „This is because they believe Poland is more important than Hungary as well because if we run the „nuclear bomb”, we shall have no more „red buttons” left. ///

Anti-corruption Lessons as Early as Kindergarten Age

Eleonora Nikolova born in the town of Rousse, Law graduate with St. Kliment Ohridski Sofia University, a Judge and Chairperson of Ruse Regional Court for 19 years; Ruse District Prosecutor (1992-1994), Lawyer with 7-year practice; Mayor of Rousse with the support of the right party (2002-2005); Member of the Parliament with the Democratic Union in the 40th National Assembly. Since Feb 2011 – Deputy CEO, and since Apr 2012 – CEO of the Center of Prevention and Countering Corruption and Organized Crime [CPCCOC].

На уроци по антикорупция от детската градина

Елеонора Николова е родена в Русе; завършила право в СУ „Св.Климент Охридски“; Съдия и председател на русенския районен съд в продължение на 19 години; Окръжен прокурор на Русе (1992-1994 г.); Адвокат със 7-годишна практика; Кмет на Русе, подкрепен от десницата (2002-2005 г.); Депутат от листата на СДС в 40-ото народно събрание; От 17 февруари 2011 г. – зам.-директор, а от 24 април 2012 г. – и. д. директор на Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност, наричан БОРКОР.

Васил Чобанов
Vassil Chobanov

Госпожо Николова, какво трябва да се случи, за да имаме истинска почтеност в публичния сектор, дали пък обучението по тази тема трябва да започва още в детската градина, за да имаме осезателен ефект?

Вероятно имате предвид съ-

вета на колегите от Хърватия, които пък се позоваха на 40-годишния опит на Хонг Конг. Там наистина се започва от детската градина, за да се премине през целия образователен цикъл и на края се поставя филтър на входа на всяка администрация. За мен предварителният (и последващите) тест за почтеност е един от елементите, който трябва да присъства в избора на нови хора за държавната администрация.

Казано направо, хората искат времето на стратегиите и набелязването на мерки срещу корупцията да е приключило и да имаме реални действия.

Хората очакват нещата да се случват, А липсата на резултати е видима на фона и при наличието на добре развита система за проверки на доходи и имущества, многобройни инспекторати, все по-сложни декларации. Хората очакват присъди и то в един наистина чувствителен висок >

Mrs. Nikolova, what should happen in order to have real integrity in the public sector – do we have to start teaching this topic as early as kindergarten, in order to have a significant impact?

You probably have in mind the advice of our Croatian colleagues who in turn quoted Hong Kong's 40-year-old experience. Indeed, they do start from kindergarten, go through the whole educational cycle and at the end there is a final strict filter before a staff is hired to work for the public administration. According to my viewpoint, the preliminary (and subsequent) test of integrity is one of the elements present when hiring new staff at state administration positions.

Speaking straight to the point, people wish the time of picking up strategies against corruption was rather over and displaced by real actions.

People are awaiting things to happen and the lack of results is obvious in the spotlight of a well-developed system of inspections on income and property, multiple inspectors and more and more complicated returns. People do expect sentences among a rather high social sector where social resources have been allocated.

It is in such a moment when two district chief of police are suspected in covering the traits two obvious

law-breakers. What kind of sentences should we demand, since this is well known by the locals?

Unfortunately, some police officers misuse their rights and this is often obvious to the society. People from less populated areas are highly aware of the work of their public prosecutors, the chief of police and the judge. They know it since these people often share the same table in a cafe or a restaurant with entrepreneurs of suspicious business, inexplicable fortune, all together living carefree.

If people stop seeing them together, could this be a sign a change has come and the state is indeed opposing irrelevant property >

▷ сектор на обществото, където се разпределя обществен ресурс.

В такъв момент стават известни двама окръжни шефове в полицията, които прикриват явни престъпници. Какви присъди да искаме, след като това се знае от хората?

За съжаление част от полицайте злоупотребяват с правомощията, които имат, и това често е видимо за обществото. Хората в малките населени места добре знаят какво прави прокурорът, какво прави началникът на полицията, къде ходи съдията. Те знаят, че често присъстват на една и съща маса с лица с позорителен бизнес, с лица с необяснимо богатство и всички дружно и щастливо си живеят.

Ако хората престанат да ги виждат заедно, това ли ще бъде знакът, че нещо се променя, и държавата реално се противопоставя на наследяващите се материални облаги?

Всъщност тази демонстрация показва отсъствието на всякакъв срам. На това, че не са малко хората, които забравят, че има закони в България, които не само не се прилагат, но демонстративно се погизват.

Срещу грубото погазване на правилата често се противо-

действа със сила, дори срещу знакови фигури.

Показните акции никога не са водили до траен резултат. Те са повече за да се отчете, че нещо се прави. Но вижте колко пъти държавата бе осъждана по казуси, в които няма факти, а само екшъни.

Тръгваме тогава по дъглата пътека – нови и все по-сложни декларации за притежания и нови придобивки. Вече ще се декларират бижута и картини на семейния съжител...

Вече 15 години има закон за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни и други длъжности и те се проверяват от Сметната палата. Тя, без съмнение, работи качествено, защото институцията е свързана с всички регистри в държавата. Когато се открие и най-малкото разминаване в представените факти, председателят на Сметната палата има право да поиска от директора на НАП извършването на пълна ревизия на физическото лице и на неговите фирми. Това означава армия от няколко хиляди човека. НАП има правомощието да разкрива банкова тайна и всякакво движение по сметки на проверяваните. Така че проверките са сериозни.

При толкова сериозни проверки, наистина ли всичко може да е

документално вярно. Преди години едни ограбени банкови сейфове хвърлиха в тревога дори магистратите.

Често лицето документално може да е изрядно, а практически да живее с друг висок стандарт. Това е всъщност идеята за нов начин за проверка и на фактическото положение. Как това ще се случи още не мога да ви кажа, защото опитът на различните държави е различен. Аз бях впечатлена от полския опит. Директорът на полското бюро за борба с корупцията Павел Войтуник гостува в България. Той предложи да приемем корупцията като патологично, социално явление. Сред най-уязвимите от корупционен натиск сфери Войтуник посочи компютризацията на държавния апарат, администрирането на европейските програми, екологията и обществените поръчки. Централното антикорупционно бюро, ръководено от него, е създадено през 2006 г. Той е висш полицай с впечатляваща биография. От 900 служители в бюрото 800 са под пагон. Заради това там има успех при разрешаване на конкретните случаи.

Какво ново се предлага в антикорупционния закон на г-жа Кунева и затова ли той два пъти вече се спъва в парламентарния праг?

Добрият сигнал на този за-

▷ ownership?

Sadly, this demonstration shows lack of any shame. Many people forget Bulgaria has laws not only not observed but aggressively being trespassed.

Often power is used against severe trespassing of law – even if against social or political figures.

Demonstrative actions have never lead to a lasting result. Their service is rather showing certain measures have been undertaken. Still, look how many times the state has been convicted in cases of no facts but actions only...

Let's take the detour then, the

longer way to go... New and more complicated returns on possession and newly acquired property. Even jewelry and paintings – including the ones owned by the spouse – are subject to declaring...

For more than 15 years we have had a law on property publicity of people of high state positions – and they have been subject to auditing by the National Audit Office. Undoubtedly, it provides high-quality services since it is connected to all registers in the country. When the slightest discrepancy in the presented facts is detected, the Audit Office Chairperson has the right to ask the CEO of the National Revenue Agency (NRA) to perform full audit of the

physical entity in question and their companies. It means employment of an army of a several thousand people. The NRA in turn has the right to disclose bank secrecy as well as any transactions of the audited person's bank accounts. So these audits are quite serious and profound.

With so detailed audits, is it possible to have all the proper documents, all proper accounting? Years ago, certain bank safes were robbed and even magistrates got worried...

Quite often the audited person may present all the proper documents but live in reality another, higher standard. This is actually the idea

кон е, че фокусът са висшите етажи на властта. В Центъра за превенция и противодействие на корупцията подходът е да се залага на превенцията. Защо да не предпазим един чиновник, пък бил той и на висша длъжност от това да стане обвиняем. Нашият

народ казва, че покритото мляко котките не го лочат. Следва да се създадат гаранции, които да не го позволяват. Това е по-добрият подход и по-евтин за държава-та. През последните 4 години в ЦППКОП се изгражда модерна информационно-аналитична сис-

тема, която се базира на повече от 50 аналитични метода и техники. Обучават се служители от различни ведомства на централната администрация от германския експерт и автор на методологията БОРКОР г-н Ролф Шлотерер. Българската държава инвестира немалко средства за изграждането на системата. Не мога да знам доколко ще бъдат запазени едни модерни софтуерни решения, за които Центъра работи с фирма „Иним“ АД, която пък е партньор на федералното министерство на външните работи. Много ми се иска да не затваряме в кулера едни инструменти, за които са дадени немалко пари от българския данъкоплатец.

Заговорихте за нужда от политическа воля и подкрепа на замисъла на Центъра. Защо то няма как да се събудим един ден, да видим в „Държавен вестник“ закон за отмяна на корупционните практики и в тридневен срок тези практики да бъдат спрени.

Имаме светъл лъч в нашата практика през 2015 г. С Министерството на здравеопазването осъществихме сътрудничество за търговията с лекарства. Защото искахме нашия модел на решение да бъде приложен в практиката. В този смисъл като говорим за политическа воля, не мога да пропусна съдействието на ▷

of a new method of inspecting and auditing the factual situation. I can't tell you right away how this is going to happen, because different countries implement different methods. I was highly impressed with the Polish example – Mr. Paweł Wojtunik, CEO of the Polish Central Anticorruption Bureau (CAB), visited Bulgaria. He offered the following: we should consider corruption as a pathological social phenomenon. Among the most vulnerable areas of corruption, he pointed the computerization of the state bureaucracy, administration of the European programs, environmental and ecological projects and public procurement. The CAB – under his management – was

established in 2006. Mr. Wojtunik is a high-ranked policeman himself with an impressive CV. Of total of 900 employees in the Bureau, 800 are under epaulet. That's why they enjoy great success in solving specific case.

What are the new elements in Mrs. Kuneva's anti-corruption law? Are they the reason it has twice stumbled at the Parliament's doorsill?

The good news related to this law is the focus: the high echelons of power. The main approach of CPCCOC is relying on prevention. Why should not we protect a clerk – even if in a senior position – from becoming a suspect or defendant? There is a popular saying in Bulgaria:

kittens do not drink a covered mug of milk. We should therefore provide guarantees not allowing officers and clerks get into corruption. This is the best and cheapest approach for the State. In the last 4 years, CPCCOC has built a state-of-the-art information and analytical system based on more than 50 analytical methods and techniques. Various employees from different departments of the Central Administration have been trained by the German expert and author of the CPCCOC methodology, Mr. Rolf Schlotterer.

The Bulgarian state has invested a significant amount of money to build this system. I do not know to what extent the modern software ▷

▷ министър Москов, който на 30 декември 2014 г. ме покани на среща и така Центърът предложи концепция за електронна борса за търговия с лекарства. Ние участвахме в създаването на Постановлението на МС, по силата на което министър Москов придобива качеството на възложител на обществената поръчка за търговия с лекарства. Фактически в този модел обединихме две идеи от нашето виждане: електронна

борса и електронен каталог.

На 15 август 2015 г. бе направена и последната крачка: обявена бе обществена поръчка за закупуване на платформа, през която тази търговия ще се реализира. Това е качеството на експертните решения на Центъра, когато има воля да се приложат, можем да говорим за резултати. Ще се позова на д-р Пенков, който е заместник-министър. Той е пресметнал, че за една година ще

бъдат спестени около 40 милиона лева. Това е един важен резултат и едно сериозно антикорупционно действие, което аз наблюдавам през последните години. При тази борса за лекарства всеки участник ще може да следи останалите конкуренти и техните заявки за цена. Това ще позволи да се правят промени на предложените суми до последния момент. Бъдещето е в електронните обществени поръчки. ///

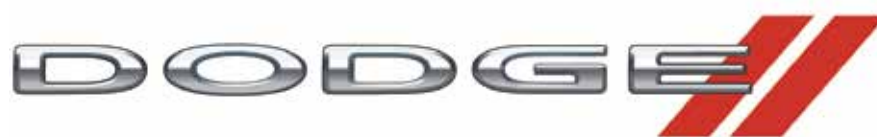
▷ solutions shall be kept – the Center is cooperating with Init SA, in turn a partner of the Federal Ministry of Exterior. I would like us not to lock in a closet somewhere those tools we had paid for by using Bulgarian taxpayers' funds.

You started speaking about the need of political will and support related to the idea of the Center. Since it is no possible for us to wake up on a bright morning, see the State Gazette has passed the law on repealing corrupt practices and within three days all these practices to have been stopped.

There is some light in our practice in 2015. Together with the Ministry

of Health Care we partnered in the trade of medications. We wanted our model to be a solution implemented in practice. In this sense, speaking about political will, I want to emphasize on Minister Moskov's cooperation – he invited me for a meeting on 30 Dec 2014 and our Center proposed the concept of an electronic exchange in medication trade. We participated in the drawing up of a Decree of the Council of Ministers – in it Minister Moskov acquired the capacity of Principal of public procurements of trading medications and drugs. In fact, two ideas of our vision were united under this model: an electronic exchange market and an electronic catalogue.

On 15 Aug in 2015 we made the last step – we announced procurement for the purchase of a platform where this trade could be done. This is the quality of expert solutions of the Center – whenever there is will to implement them, then we could talk results. Let me quote Mr. Penkov, MD, Deputy Minister: he calculated savings of some BGN 40 mln. (circa EUR 22 mln.) in a year's time – this is an impressive result and a serious counter-corruption action in the recent years. Having this exchange market, each participant will be able to follow the remaining competitors and their price requests. This in turn will allow price changes until the very last moment. The future lies in electronic procurement. ///

Деецът не се наказва, ако подчертава стила и характера си.
Законосъобразно е деецът да притежава **Dodge Charger**.

Наказателната отговорност е лична,
когато рискувате комфорта и сигурността
на Вашето семейство. За да избегнете
образуване на наказателни действия,
карайте Dodge Charger.

Dodge е създаден да служи вярно на гражданите и обществото.
Собствеността му е неприкосновена и се предава по наследство.

Изкачването на планини в зимни условия се изпълнява по ред,
определен със закон. Изкачването се провежда с **Dodge Durango**.

При провеждане на дълги семейни екскурзии е
задължително правото на ползване на седемте
седалки, удобно разположени в купето на
Dodge Durango.

T +359 87 776 88 58
+359 89 880 43 03

W Fleetcars.bg
dodgebulgaria.eu

A град София,
бул. Цариградско шосе 90
Capital Fort

ЗА ТЕЗИ, КОИТО
НЕ ЗАБРАВЯТ
КОЛКО СЪДБИ
ЗАВИСЯТ
ОТ ТЯХ

СПЕЦИАЛНИ
УСЛОВИЯ

Ние знаем, че зад всеки бизнес има човек, който е вложил ума и сърцето си в него. Затова предлагаме индивидуални решения за Вас и Вашия бизнес. Заповядайте в нашите бизнес центрове, за да получите лично внимание и професионалното банково обслужване, което заслужавате.

За повече информация и консултация: www.dskbank.bg • Call center: 0700 10 375 • *BDSK (*2375)